

Nõo Vallavalitsus, Voika 23, 61601 Nõo alevik, Tartumaa, tel 745 5108

AS K&H, Turu 45 D, 51013 Tartu, tel: 730 8100

Töö nr 05ÜP29

A – 895

Koostaja: Nõo Vallavalitsus

Konsultant: AS K&H

NÕO VALLA ÜLDPLANEERING SELETUSKIRI

Vallavanem

Rain Sangernebo

.....

Projektbüroo juhataja

Olev Saago

.....

Nõo 2006

Eessõna

Hea lugeja, Sa hoiad käes Nõo valla üldplaneeringut, mis on koostatud orienteeruvalt 10 aasta perspektiivis.

Sisuliselt on tegemist Nõo valla olemasoleva üldplaneeringu kaasajastamisega, mida on alates 2005. aasta algusest koostatud Nõo Vallavalitsuse ja AS K&H vahelise koostööna, milles AS K&H on osalenud konsultandina.

Lahtiseletatult on üldplaneering valla ruumilise arengu kavandamine, mille käigus lepitakse kokku üldistes ruumilise arengu põhimõtetes - kuhu tulevad elamualad, kuhu tööstusalad, missugused maa-alad jäävad põlluharimise ja metsamajandamise tarbeks ning missugused avalikule sektorile, samuti teede, erinevate tehnovõrkude jms asukohad.

Üldplaneering on tulevikus aluseks detailplaneeringute koostamisele ning seega ka ehitamisele - üldplaneeringuga määratakse tulevased hoonestamiseks sobivad maa-alad, maakasutuse sihtotstarbed ning võimalikud piirangud.

Valla üldplaneering loob ühtlasi valmisoleku investeeringuteks ja tagab arenguprotsesside järjepideva jätkumise.

Lisaks eelnevale on üldplaneering veel õigusakt, mis peab tagama erinevate huvide tasakaalustatud arvestamise ja seoses sellega seadma omandi kasutamisele avalikust huvist lähtuvalt ka piiranguid. Põhiseadus ei kaitse vaid omaniku õigust oma hea asukohaga kinnistul isiklike ambitsioone teostada, vaid nõuab, et ümbritsevas ruumis arvestatakse kõikide huvide, elu ja tervisega. Planeerimise ülesanne on tagada, et kellegi ehitamise soovi realiseerimisel ka tema naabrite huvid ning omavalitsuse arengu vajadused ja põhimõtted arvestatud oleksid.

Nõo vallal on eeldusi edukaks tulevikuks, üldplaneering annab võimalusi neid eeldusi soovitu saavutamiseks ära kasutada.

Jätkusuutlikku ja tasakaalustatud arengut soovides,

Nõo Vallavalitsus ja AS K&H

Sisukord

Eessõna	1
Sisukord	2
1. Sissejuhatus	4
1.1. Üldosa	4
1.2. Olemasolev olukord ja võimalused	4
1.2.1. Maastik	4
1.2.2. Maakasutus	5
1.2.3. Maavarad	5
1.2.4. Teed ja tehnoarajatised	6
1.2.5. Puhkus ja turism	6
1.2.6. Rahvastik	6
1.2.7. Külaliikumine	7
1.2.8. Ettevõtlus	7
1.2.9. Haridus-, teadus- kultuuri- ja sotsiaalsfäär	7
2. Üldplaneering	9
2.1. Üldplaneeringu kasutamise põhimõte	9
2.2. Valla ruumilise arengu põhimõtted	9
2.3. Kavandatava ruumilise arenguga kaasnedavad võivate majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste mõjude ning looduskeskkonnale avalduvate mõjude hindamine ja selle alusel säästva ja tasakaalustatud ruumilise arengu tingimuste seadmine	9
2.4. Maa- ja veealadele üldised kasutamise- ja ehitustingimused	10
2.4.1. Kasutamistingimuste üldpõhimõtted	10
2.4.2. Ehitustingimuste üldpõhimõtted	12
2.4.3. Elamumaa	13
2.4.3.1. Perspektiivne elamumaa	13
2.4.3.2. Elamumaa ehitustingimused	14
2.4.3.3. Eritingimused maa-alade järgi	15
2.4.4. Tootmis- ja ärimaa	16
2.4.4.1. Perspektiivne tootmis- ja ärimaa	16
2.4.4.2. Tootmis- ja ärimaa ehitustingimused	16
2.4.5. Sotsiaalmaa	17
2.4.5.1. Perspektiivne sotsiaalmaa	17
2.4.5.2. Sotsiaalmaa ehitustingimused	18
2.4.6. Transpordimaa	19
2.4.7. Maatulundusmaa	19
2.4.8. Jäätmehooldla maa	19
2.4.9. Mäetööstusmaa	20
2.4.10. Olemasoleva kasutusotstarbega maa	20
2.5. Detailplaneeringu koostamise kohustusega alad ja juhud	20
2.6. Maareformi seaduse tähenduses tiheasustusega alad	22
2.7. Miljöövärtuslikud hoonestusalad	23
2.8. Väärtuslikud põllumaad	24
2.9. Väärtuslikud maastikud, maastiku üksikelemendid ja looduskooslused	24
2.10. Roheline võrgustik	25
2.11. Puhke- ja virgestusalad	26

2.12.	Ranna ja kalda piiranguvööndi ning ehituskeeluvööndi täpsustamine	28
2.13.	Kaitse alla võetud maa-alade ja üksikobjektide kaitsereežiimi täpsustamine	29
2.13.1.	Looduskaitsealad, kaitstavad looduse üksikobjektid ja kaitsealused liigid	29
2.13.2.	Kinnismälestised	33
2.14.	Ettepanekud maa-alade ja üksikobjektide kaitse alla võtmiseks	34
2.15.	Teede ja raudteede asukoht ning liikluskorralduse üldised põhimõtted	35
2.15.1.	Üldpõhimõtted	35
2.15.2.	Riigimaanteed	35
2.15.2.1.	Riigimaanteed Nõo vallas	35
2.15.2.2.	T3 – Jõhvi-Tartu-Valga põhimaantee	36
2.15.2.3.	Körvalmaanteed	37
2.15.3.	Kohalikud maanteed, tänavad	38
2.15.4.	Erateed	39
2.15.5.	Raudteed	39
2.16.	Eraõigusliku isiku maal asuva tee avalikult kasutatavaks teeks määramine	40
2.17.	Põhiliste tehnovõrkude trasside ja tehnorajatiste asukoht	41
2.17.1.	Üldosa	41
2.17.2.	Elektrivõrk	41
2.17.3.	Veevõrk	41
2.17.4.	Reoveekanaliseerimisvõrk, puhastid	42
2.17.5.	Sademeveekanaliseerimisvõrk	42
2.17.6.	Kaugküttevõrk	42
2.17.7.	Maaparandusvõrk	43
2.18.	Üldised riigikaitsealused vajadused	43
2.19.	Ettepanekute tegemine keskkonna kuritegevusriskide ennetamiseks	43
2.20.	Muud seadustest ja teistest õigusaktidest tulenevad maakasutus- ja ehitustingimused	44
2.21.	Üldplaneeringu rakendumine	44
2.22.	Jätkuprojektid	44
3.	Lisad	46
3.1.	SWOT-analüüs	46
3.2.	Kokkuvõtte läbiviidud ankeetküsitlusest	50
3.3.	Mina arvan nii (1 klass):	58
3.4.	Mina arvan nii (8 klass):	59
3.5.	Avalikult kasutatavate teede nimekiri	62
4.	Kaardid	68
	Põhikaart	82
	Keskkonnatingimused	83
	Tehnovõrgud	84
	Väljavõtte Nõo alevikust	85
	Väljavõtte Tõravere alevikust	86
	Väljavõtte Luke külast	87
	Väljavõtte Nõgiaru külast	88

1. Sissejuhatus

1.1. Üldosa

Nõo valla üldplaneeringu koostamine algatati Nõo Vallavolikogu 16. detsembri 2004. a otsusega nr 141. Üldplaneeringule ei ole koostatud omavalituse poolt lähteseisukohti, vaid lähtutud on olemasolevatest Nõo valla ja Nõo aleviku üldplaneeringutest. Üldplaneering on koostatud vastavalt planeerimisseaduse §-le 8, mis määratleb üldplaneeringu olemuse, eesmärgid ja käsitlemist vajavad teemad. Üldplaneeringu koostamisel on tehtud koostööd kõikide Nõo valla naaberomavalitsustega.

1.2. Olemasolev olukord ja võimalused

Nõo vald paikneb Tartu maakonna keskosas, jäädes Tartu linnast edelasse. Läänes piirneb vald Elva linnaga, Konguta ja Rõngu vallaga. Põhjas asuvad Puhja ja Tähtvere ning idas Ülenurme ja Kambja vald. Väikeses ulatuses valla lõunaosas on piirinaabriks ka Palupera vald Valgamaal. Nõo valla pindala on 16 892 ha (ca 170 ruutkilomeetrit), mis moodustab 5.5 % Tartumaast ja 0.4 % Eesti pindalast. Vallas on 20 küla ja 2 alevikku. Valla administratiivkeskus paikneb Nõo alevikus. Vallakeskusest on Tartusse 17 ja Elvasse 10 kilomeetrit.

1.2.1. Maastik

Maastikuliselt asub Nõo vald valdavalt Kagu-Eesti lavamaal. Valla lõunapoolsesse ossa ulatub Otepää kõrgustiku loodeserv. Lavamaal on suhteliselt viljakate muldadega ala, mida ilmestavad Elva, Nõo ja Voika ürgorud ja otsmoreenkõrgustikud Pangodi mäed ja Vapramägi. Otepää kõrgustiku servaalale jääb Laguja piirkond oma kaunite kuplitega.

Jõesid ja ojasid, mille valgala on üle 25 km² on kuus: Elva jõgi (pikkus 72 km), Ilmatsalu jõgi (23 km), Laguja oja (10 km), Voika oja (pikkus 9 km), Nõo oja (pikkus 9 km) ja Illi oja (pikkus 9 km).

Suuremateks järvedeks on Karujärv (pindalaga 12,5 ha), Väike Karujärv (pindalaga 7,3 ha) ja Vissi järv (pindalaga 5,0 ha). Lisaks nimetatutele kulgeb valla piir mööda Konguta valda jäävate Keeri järve (pindalaga 125,8 ha) ja Viisjaagu järve (pindalaga 23,0 ha) kallast. Väiksematest järvedest, mis valla territooriumil asuvad, võiks nimetada Suurt Umbjärve, Luke Vanajärve, Väikest Umbjärve ja Lemmingu järve. Paisjärvi on kaks – Viinamärdi ja Voika.

1.2.2. Maakasutus

Maakasutuses domineerivad põllumajandusmaad (haritavat maad 7857 ha ja looduslikku rohumaad 1290 ha), nende viljakus (keskmiselt 45 hindepunkti) on heaks eelduseks põllumajandustegevuse arengule.

Paremad põllumaad paiknevad Meeri, Nõgiaru, Aiamaa, Keeri ja Luke külade territooriumitel ning Nõo aleviku lõunaosas (52-45 hindepunkti).

Nõo vallas on suurel osal maast tehtud maaparandustöid. Uute elumupiirkondade planeerimisel peab arvestama olemasolevate maaparandussüsteemidega.

Metsamaa võtab enda alla 5332 ha. Metsamassiivid paiknevad hajutatult, metsamaid on valla äärealadel suhteliselt rohkem kui keskosas, domineerivad okaspuumetsad.

Sood moodustavad valla territooriumist väikese osa, paiknedes Karujärve, Väikese-Karujärve, Keeri järve ja jõgede ning ojade ümbruses.

Tabel 1

Nõo valla maabilanss hektarites ja protsentides

Haritav maa	7857 ha	46,5 %
Looduslik rohumaa	1290 ha	7,6 %
Mets	5332 ha	31,6 %
Järved	30 ha	0,2 %
Muu vesi	200 ha	1,2 %
Õuema	457 ha	2,7 %
Muu maa	1726 ha	10,2 %
Kokku	16892 ha	100 %

Tabel 2

Tartu Maakatastris registreeritud maa, seisuga 31.05.2005. a

Haritav maa	7199.15 ha
Rohumaa	1181.52 ha
Mets	5213.06 ha
Õu	269.19 ha sh hoonete all 541 907 m ²
Muu maa	1467.43 ha sh veealune maa 217.05 ha

1.2.3. Maavarad

Maavaradest on kasutatavad kohaliku tähtsusega liivamaardlad, mille tarbevaru on 2.24 miljonit m³. Riigi omandis on Kahna (täitepinnas, liiv) ja Vitipalu (liiv) karjäärid ning valla munitsipaalomandis Laguja (täitepinnas, liiv) ja Preediku (täitepinnas) karjäärid.

Eesti Maavarade Komisjoni protokolliga nr. 99-55 21.12.1999 on arvatud bilansiliseks varuks Marusoo turbamaardla (Kääni küla läheduses) turvas. Osaliselt ulatub Nõo valda ka riigi maavarde katastrisse kantud Sangla turbamaardla.

1.2.4. Teed ja tehno rajatised

Nõo valda läbib tihe teedevõrk. Riigimaanteed on ca 88 km ja neid haldab Tartu Teedevalitsus. Kohalikke teid, mis on 18.11.2004. a seisuga kantud kohalike teede nimekirja, on 154.5 km, millest moodustavad kohalikud maanteed 137.1 km ja tänavad 17.4 km. Tolmuvaba kattega (asfaltbetoon, mustkate, pinnatud kruus vms) on 11.1 km kohalikest teedest. Kohalikke teid haldab Nõo Vallavalitsus. Erateid on Nõo valla territooriumil ca 100 km.

Nõo valda läbib 11.1 km ulatuses AS Eesti Raudtee poolt hallatav Tartu-Valga raudtee (438.7-449.8 km).

Ühisveevärgi ja -kanalisatsioonitorustik on osaliselt olemas Nõo alevikus, Tõravere alevikus ning Nõgiaru küla, Luke küla, Tamsa küla ja Meeri küla kompaktselt hoonestatud aladel.

Tänavavalgustus on Nõo ja Tõravere alevikus, samuti Nõgiaru, Meeri ja Luke külade keskustes.

Valla territooriumil paikneb kaks mobiilsidemasti: Elisa mast Meeri külas ja EMT mast Järiste külas.

1.2.5. Puhkus ja turism

Nõo valla maastik on vaheldusrikas – eksisteerivad unikaalsed loodusobjektid ja puhkemajandusliku väärtusega piirkonnad. Tähelepanuväärsemad kohad on Luke park, Vapramäe ja Elva-Vitipalu maastikukaitsealad, kus Vapramäe-Vellavere-Vitipalu Sihtasutus on välja arendanud mitmed matka- ja jalgrattarajad ning rajanud palju erinevaid piknikukohti. Veematkajatel pakub palju seiklusvõimalusi Elva jõe veetee.

1.2.6. Rahvastik

Alaliste elanike arv Nõo vallas külade kaupa seisuga 01.01.2006. a on esitatud Tabelis 3 .

Tabel 3

Elanike arv	
<i>Asula nimi</i>	<i>Alaliste elanike arv</i>
Nõo alevik	1558
Tõravere alevik	301
Aiamaa küla	83
Altmäe küla	27
Enno küla	9

Etsaste küla	61
Illi küla	131
Järiste küla	43
Keeri küla	46
Ketneri küla	16
Kolga küla	64
Kääni küla	38
Laguja küla	33
Luke küla	319
Meeri küla	312
Nõgiaru küla	249
Sassi küla	40
Tamsa küla	76
Unipiha küla	54
Uuta küla	81
Vissi küla	150
Voika küla	151
Elukoht Nõo vald	8
KOKKU	3850

1.2.7. Külaliikumine

Viimasel ajal on hoogustunud külade ühistegevus. Mittetulundusühinguna tegutsevad Meeri Küla Arendamise Selts, Luke Külakeskus, Laguja Naisselts, Nõgiaru Külaselts ja Nõo Vabatahtlik Pritsimeeste Selts Etsastes. Huvitavaid kogupereüritusi korraldab Tõravere Seltsing.

1.2.8. Ettevõtlus

Nõo vallas tegutseb mitmeid põllumajanduslikke ettevõtteid. Üle Eesti on tuntud Nõo Lihatööstuse ja kommivabrik Cautese toodang. Erinevad puidufirmad valmistavad mitmesugust toodangut küttekrieketist mööblini. Nõo alevikus on SEB Eesti Ühispanga ja Hansapanga sularahaautomaadid ning Eesti Posti Nõo aleviku postkontoris saab kasutada SEB Eesti Ühispanga postipanga teenuseid.

1.2.9. Haridus-, teadus- kultuuri- ja sotsiaalsfäär

Kooliharidust hakati Nõos andma juba 1686. aastal. Nimekamateks õpetaja-koolijuhtideks on olnud heliloojad Aleksander Spreng-Lätte ja Eduard Tubin ning lastekirjanik Edur Tasa. Direktor Kalju Aigro rajas Nõkku keskkooli ja matemaatika-füüsika kallakuga eriklassid, mis on Nõo kooli toonud tublisid õpilasi kogu Eestist. Praegu on Nõos kaks kooli – Nõo Põhikool ja Nõo Reaalgümnaasium.

Vallas tegutseb neli lasteaeda – Nõos, Tõraveres, Nõgiarus ja Lukel; 3 raamatukogu koos internetipunktiga – Nõos, Nõgiarus ja Lukel; 2 apteeki, sihtasutus Nõo Hooldekodu, perearstikeskus, päevakeskus, muusikakool, kultuurimaja, koduloomuuseum, 2 kirikut, spordihall. Kohalikud uudised ja vajaliku teabe toob igasse peresse Nõo Valla Leht.

Nõo vallas Tõravere alevikus asub Tartu Observatoorium. Viimastel aastatel on väga populaarne observatooriumi juures tegutsev stellaarium, kus huvilistele räägitakse astronoomiast.

Kultuuriloolistest paikadest väärivad mainimist

- Luke, Unipiha ja Meeri mõisapargid;
- Nõo alevik koos 13. sajandi lõpul kaitseehitusliku kolmelöövilise kodakirikuna ehitatud Püha Laurentsiuse kiriku ja kirikaiaga ning 1873. a ehitatud tähelepanuvääriva historitsistliku Nõo Püha Kolmainu apostliku-õigeusu kirikuga;
- Aiamaa külas asuv Nõo kalmistu, mille rajas Löwenwoldede suguvõsa. Üks vanemaid haudasid, Luke mõisniku Carl Magnus Löwenwolde oma, on pärit 18. sajandi lõpust. Nõo kalmistul puhkab ka 1884-1923 Nõo kirikus pastoriks olnud tuntud kultuuriloolane ja luuletaja Martin Lipp, kes on ka laulu „Eesti lipp“ sõnade autoriks;
- Haldja talu Luke külas, kus on Eesti rahvatantsu juhi ja paljude tantsude looja, „Tantsumemme“ Helju Mikkelu kodu;
- Mikko talu Altmäe külas, kuhu Sulev Savisaar on loonud paljusid aiahuvilisi paeluva sibullilleaia;
- Luuletaja Jakob Tamme sünnikoht metasküla talus Nõgiaru külas;
- Arheoloogiliselt on huvipakkuvad Unipiha vanast mõisahoonest 1.7 km kaugusel Nõo-Kambja teest paremale jääv Unipiha linnamägi ja selle jalamil asuv rauaaja asula;
- Sassi külas Laguja tee ääres Tooma Talu piirides asuv Männimägi. Mäe teeb eriliseks tema kuju, peal kasvavad männid ja lääneküljel kasvavad metsülased e anemoonid, mida ümbruskonna metsades ei leidu;
- Laguja külas asuv hiemägi „Sikamägi“;
- Ketneri külas asuv külakalmistu „Kalmemägi“.

2. Üldplaneering

2.1. Üldplaneeringu kasutamise põhimõte

Valla üldplaneering on aluseks detailplaneeringute, maakorralduslike tööde ja projekteerimistöde tegemisel. Üldplaneering on koostatud mõõtkavas 1:20000. Detailplaneeringut, mis on tavaliselt mõõtkavas 1:500...1:1000, koostades tuleb arvestada, et üldplaneeringus esitatud objekte ei saa üks-ühele üle võtta – planeeringu mõõtkavast tulenevalt võivad nii joon- kui punktobjektide asukohad olla ebatäpsed. Detailplaneeringuga/ehitusprojektiga tuleb täpsustada planeeritavate objektide asukohta. Samuti tuleb detailplaneeringuga täpsustada teede ja tehnovõrkude asukohti arvestades samas naabermaa-aladega.

2.2. Valla ruumilise arengu põhimõtted

Nõo valla ruumilise arengu põhimõteteks on:

- kaasaegne ja inimsõbralik elukeskkond;
- väljakujunenud keskuste arendamine ja osaline laiendamine;
- olemasolevat infrastruktuuri maksimaalselt ära kasutav hoonestus;
- Tartu ja Elva linna rekreatiivse ja majandusliku tugialana toimiv elu- ja töökeskkond;
- intensiivne areng.

2.3. Kavandatava ruumilise arenguga kaasnedavad võivate majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste mõjude ning looduskeskkonnale avalduvate mõjude hindamine ja selle alusel säästva ja tasakaalustatud ruumilise arengu tingimuste seadmine

Tulenevalt Nõo valla geograafilisest ja funktsionaalsest asendist mõjutavad nii majandus-, sotsiaal- kui ka looduskeskkonda valda kirde-edela suunal läbivad Jõhvi-Tartu-Valga põhimaantee ja Tartu-Valga raudtee, Tartu ja Elva linnad oma infrastruktuuri, töökohtade ning inimeste puhkevajadusega, väärtuslikud põllumaad ja kaitsealused maad. Valla arengut planeerides tuleb aluseks võtta erinevate faktorite koosmõju ning selle alusel leida sobiv maakasutus erinevatele maa-aladele.

Tartu paratamatu laienemine oma naabervaldadesse hakkab lähimate aastate jooksul mõjutama ka Nõo valda, kuigi linna laienemine haarab kõigepealt otseselt Tartu linnaga piirnevaid valdu.

Tööstus- ja ärimaa on otstarbekas planeerida suuremate teede äärde, kus on suurem keskkonnasaaste ja pole seetõttu sobilik elamiseks ning põllumajanduse arendamiseks. Uusi hoonestusalasid tuleb arendada olemasolevate hoonestusalade lähikonnas, et neid oleks võimalik ühendada tehnovõrkudega (vesi, reoveekanaliseerimine, elekter). Inimeste parema liikumise tagamiseks on vajalik luua elanike huvidele vastav bussühendus ning luua võimalused jalgrattaga liiklemiseks.

Elamuallad peavad vahelduma põldude ja metsadega, et liigendatud maastik mõjuks inimestele emotsionaalselt positiivselt ning ühtlasi jätkaks võimaluse ka roheline võrgustiku toimimiseks. Maksimaalselt tuleb säilitada väärtuslikke põllumaid, eriti neid, millel on toimivad maaparandussüsteemid. Arvestada tuleb valla tähtsust Tartu ja Elva linnade rekreatsioonialana, samuti tuleb arvestada ka valda juurdetulevate elanike puhkevajadustega.

2.4. Maa- ja veealadele üldised kasutamise- ja ehitustingimused

2.4.1. Kasutamistingimuste üldpõhimõtted

Üldplaneering on detailplaneeringu koostamise aluseks detailplaneeringu koostamise kohustusega aladel ja juhtudel. See tähendab, et detailplaneeringut koostades peab järgima üldplaneeringus vastava maa-ala kohta esitatud kasutamistingimusi. Väljaspool detailplaneeringu koostamise kohustusega alasid on üldplaneering aluseks maakorraldusele ja projekteerimistingimuste väljastamisele.

Üldplaneeringuga on määratud maa-alade peamised kasutusotstarbed, mis tähendab seda, et maa-ala on lubatud kasutusele võtta üldplaneeringus esitatud maakasutuse sihtotstarbega. See ei tähenda maa-ala automaatset teisel eesmärgil kasutuselevõttu või maakasutuse sihtotstarbe muutust. Maaomanik saab maad edasi kasutada selle praegusel sihtotstarbel seni, kuni ta seda soovib. Katastriüksuse sihtotstarbe määrab või muudab kohalik omavalitsus vastavalt maakatastriseadusele. Detailplaneeringu koostamise kohustuse korral määratakse katastriüksuse sihtotstarve kehtestatud detailplaneeringu alusel. Detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumise korral määrab kohalik omavalitsus katastriüksuse sihtotstarbe üldplaneeringu alusel. Kohaliku omavalitsuse otsus on aluseks katastripidajale muudatuste fikseerimiseks maakatastris. Näiteks saab maaomanik elamumaaks planeeritud maale tellida detailplaneeringu, seejärel maa-ala kruntida, pärast kohaliku omavalitsuse otsust muudatused maakatastris registreerida ning siis maa elamukruntidena müüa.

Minimaalne detailplaneeringuga planeeritava ala suurus on detailplaneeringu kohustusega alal 10 ha. Kui üldplaneeringus esitatud detailplaneeringu kohustusega maa-ala suurus on alla 10 ha, siis tuleb planeerida kogu esitatud maa-ala. Kui soovitakse detailplaneeringut koostada kehtiva detailplaneeringu osale või väljakujunenud asustus- ja krundistruktuuriga piirkonnas, ei pea minimaalne planeeringuala suurus olema 10 ha. Sellisel juhul tuleb järgida, et detailplaneeringu koostamisel arvestataks varem väljakujunenud põhimõtteid. Kui huvitatud isiku poolt planeeritav maatükk on väiksem kui 10 ha ja üldplaneeringus esitatud detailplaneeringu kohustusega maa-ala suurus on üle 10 ha, siis tuleb planeeringusse haarata ka naabermaatükid, et saavutataks minimaalne nõutav suurus. Väljaspool detailplaneeringu kohustusega alasid otsustab detailplaneeringu vajaduse korral planeeritava maa-ala suuruse igal konkreetsel juhul vallavalitsus.

Detailplaneeringu koostamisel peab vähemalt 75% planeeritavast maa-alast saama üldplaneeringuga määratud sihtotstarbe. Sel juhul loetakse detailplaneering koostatuks vastavuses kehtestatud üldplaneeringuga. Kasutusotstarbed on esitatud üldplaneeringu põhikaardil (kaart 1) ja seletuskirjas. Erinevate kasutamistingimuste põhimõtted on toodud allpool, kõiki neid tuleb järgida detailplaneeringute koostamisel. Detailplaneeringu koostamise käigus võib põhjendatud vajadusel kuni 25% ulatuses määrata krundile kuni 3 sihtotstarvet, mis täpsustatakse katastriüksuse moodustamise käigus. Juhul, kui üldplaneeringus esitatud tingimusi ei täideta detailplaneeringu koostamise käigus, on tegemist üldplaneeringut muutva detailplaneeringuga, mida tuleb ka vastavalt menetleda. Juhul, kui koostatakse üldplaneeringut muudev detailplaneering, tuleb planeeritava maakasutuse kavandamisel järgida üldplaneeringus vastavale maakasutusele esitatud nõudeid. Maakasutuse sihtotstarvete määramisel on arvestatud VV 24. 01. 1995. a määrusega nr 36 „Katastriüksuse sihtotstarvete liigid ja nende määramise alused“. Juhul, kui eelpool nimetatud määrus muutub üldplaneeringu kehtimise ajal, võib vastavalt tekkinud muudatusele teha, järgides üldplaneeringus esitatud põhimõtteid, ka muudatusi sihtotstarvete määramisel. Maakasutusele piiranguid seades tuleb arvestada, et ei piirataks vastava maatüki kasutust vastavalt olemasolevale ja/või üldplaneeringuga planeeritule ilma maaomaniku nõusolekuta. Detailplaneeringu koostamisel tuleb jälgida, et oleks tagatud juurdepääs ka maaüksustele, mis asuvad planeeritava ala ligiduses ning millele ei ole võimalik juurdepääsu rajada ilma planeeritavat ala läbimata.

Kasutamistingimuste määramisel on omavalitsus seadnud tulenevalt asustust suunavatest mõjudest prioriteetseks võimalikult suure tegutsemisvabaduse arendajatele, määrates vaid üldfunktsioonid. Üldfunktsioonid on jagatud põhimõttel elamine-töötamine-liikumine-loodus. Minimaalse protsendi nõue

tuleneb sellest, et sageli on tarvis moodustada infrastruktuuri tarbeks nt transpordimaa ja tootmismaa sihtotstarbega maaüksusi, elamupiirkondadesse nt sotsiaalmaa ja ärimaa sihtotstarbega maaüksusi. Nn topeltsihtotstarve annab omanikule võimaluse tulevikus vastavalt vajadusele määrata/muuta maakasutuse sihtotstarvet, nt on võimalik eramajja teha kas büroo, juuksuritöökoda, väike kauplus vms. Nimetatud võimalus muudab asjaajamise lihtsamaks ja tõstab ka kinnisvara hinda. Maa-alade täpsed kasutamistingimused tuleb määrata detailplaneeringu koostamise käigus. Juhul, kui planeeritakse üldplaneeringust erinevat maakasutust, tuleb ikkagi kinni pidada kavandatavale maakasutusele esitatud nõuetest. Maakasutusele piiranguid seades tuleb kinni pidada olemasolevast ja/või üldplaneeringuga kavandatavast maakasutusest. Nt kui kavandatakse põllumaale, millele ei ole üldplaneeringuga kavandatud sihtotstarvet, mis annab õiguse ehitiste püstitamiseks, kanalisatsiooniehitise kuja, siis ei ole see põllumaa kitsendamine, kuna nimetatud kuja ei takista maa sihtotstarbelist kasutamist (põlluharimist). Kõigile maaüksustele tuleb tagada juurdepääs. Kuna kruntide asukoht, kuju ja teede projekteerimisnormid ei ole sellises vastavuses, et igalt krundilt oleks väljapääs avalikult kasutatavale teele, siis tuleb sageli lahendada juurdepääs mitme krundi peale ühiselt. Sellistel juhtudel tuleb juba detailplaneeringu koostamise käigus arvestada piirkonnale juurdepääsemise erinevate võimalustega. Minimaalse planeeringuala suuruse määramine on vajalik, et tekiks ühtne ruum koos sinna juurde kuuluva infrastruktuuri ja teenindusasutustega (tehnovõrgud, teed, võimalikud ühissõiduki peatused, eriliigiliste jäätmete jäätmekäitluskohad, mänguväljakud jms). 10 ha on hinnanguliselt minimaalne vajalik suurus, mis moodustab omaette ruumi- ja sotsiaalkeskonna. Olemasolevate hoonete vahele ehitamiseks või kehtiva detailplaneeringu osaliseks muutmiseks ei ole tarvis planeerida kogu ala, kuna varem on paika pandud üldisemad põhimõtted piirkonda ehitamiseks, mida töö käigus arvestatakse.

2.4.2. Ehitustingimuste üldpõhimõtted

Üldplaneeringuga on määratud maa-alade peamised ehitustingimused vastavalt kasutusotstarbele, mis tähendab, et detailplaneeringu koostamise korral peab vastaval maa-alal järgima üldplaneeringus esitatud põhimõtteid. Ehitustingimused on esitatud üldplaneeringu põhikaardil ja seletuskirjas. Kõigile maa-aladele ehitamisel tuleb hoone fassaad (arhitektuuriselt liigendatud hoone esinduskülg) ehitada avaliku tee ja/või veekogu poole. Hoonestusala määramisel kompaktselt hoonestatud või hoonestatavatel aladel tuleb arvestada reaalse hoone suuruste ja kõrgustega, et tänavatel tekiks ühtlane rütm, vajadusel tuleb kasutada kohustusliku ehitusjoone nõuet. Detailplaneeringu koostamisel tuleb lisaks suurimale lubatud hoone kõrgusele määrata ka vähim lubatud hoone kõrgus. Detailplaneeringu koostamisel tuleb lisaks suurimale lubatud ehitusalusele pinnale määrata ka vähim lubatud ehitusalune pind. Eelpool nimetatud nõuded on vajalikud, et vältida ühtsel ehituspiirkonnal liialt erinevate hoonete ehitamist, mis vähendaks piirkonna arhitektuurset väärtust. Maaparandussüsteemiga maa-alale ehitades tuleb

tagada nii ehitise alla jääval kinnisasjal kui ka naaberkinnisasjadel paikneva maaparandussüsteemi toimimine. Keskkonnamõju hindamise koostamise vajaduse otsustab vallavalitsus igal üksikjuhul eraldi. Maa-ala hoonestamisel puhkepiirkonna läheduses tuleb silmas pidada ümbritseva miljööga sobivust - maksimaalne korruselisus, kõrge säilitatava või rajatava haljastuse osatähtsus jms.

Juhul, kui hoonestusala piirneb mitmest küljest avaliku tee ja/või veekoguga, tuleb fassaad ehitada kõigile seda nõudvatele külgedele. Hoonestusalad ei tohi määrata põhimõttel, et mida suurem hoonestusala, seda parem – ehitatavad hooned peavad oma suuruse kõrguse ja asukohaga moodustama ruumilise terviku. Hoonestamisega ei tohi tekkida olukorda, kus looduses tekib tühja vahekrundi efekt – kuna üks maaomanik on ehitanud väikse hoone suure krundi serva, siis tundub, et ehitamisel on üks maja vahele jäänud.

2.4.3. Elamumaa

Üldplaneeringuga ei muudeta oluliselt ajalooliselt väljakujunenud asustumustrit ning elamumaadeks sobivate alade planeerimisel on arvestatud olemasolevate elamupiirkondadega ja infrastruktuuri paiknemisega. Hooajalise hoonestusega suvilapiirkonnad arenevad pikemas perspektiivis aastaringselt kasutatavateks väikeelamualadeks. Olemasolevate suvilate ümberehitamisel elamuteks tuleb jälgida piirkonna üldist miljööd (hoonestuse mahud, üldilme, haljastus, krundipiirded jne). Rekonstrueerimisprojekti või detailplaneeringus tuleb näha ette võimalus tehnovõrkude paigaldamiseks ja elamualale vajaliku teedevõrgu väljaarendamiseks.

Elamumaa kasutusotstarbega maa-alale võib määrata järgmisi maakasutusotstarbeid:

- väikeelamumaa; Tähistus lubab ehitada ka ridaelamuid;
- korruselamumaa;
- aiandus- ja suvilakruntide maa;
- ühistute maa;
- aiandus- või suvilaühistute üldmaa;
- üldmaa.

2.4.3.1. Perspektiivne elamumaa

Perspektiivne elamumaa on planeeritud järgmistesse piirkondadesse:

- Nõo aleviku äärealad pindaladega ~27.2 ha, ~17.2 ha, ~2.5 ha ja ~2.7 ha (Tsoonid E-1, E-2, E-3 ja E-4);

- Tõravere aleviku kompaktse hoonestuse äärealad pindaladega ~17.3 ha ja ~3.4 ha (Tsoon E-5 ja E-6);
- Nõgiaru küla kompaktse hoonestuse ääreala pindalaga ~18.1 ha (Tsoon E-7);
- Meeri küla kompaktse hoonestuse ääreala pindalaga ~6.6 ha (Tsoon E-8);
- Luke küla kompaktse hoonestuse ääreala pindalaga ~4.1 ha (Tsoon E-9);
- Maa-ala Soosilla-Nõgiaru maantee nr 22192 ääres Nõgiaru külas pindalaga ~63.5 ha (Tsoon E-10);
- Maa-ala Nõo-Keeri maantee nr 22198 ääres Nõgiaru külas pindalaga ~19.2 ha (Tsoon E-11);
- Elva linnaga külgnevad maa-alad Uuta külas pindaladega ~13.8 ha ja ~17,8 ha (Tsoonid E-12 ja E-13);
- Elva linnaga külgnev maa-ala Vissi külas pindalaga ~30.2 ha (Tsoon E-14);
- Illi suvilatekompleksiga piirnev maa-ala Illi külas pindalaga ~10.9 ha (Tsoon E-15).

2.4.3.2. Elamumaa ehitustingimused

Ehitustingimused elamumaa kasutusotstarbega maale detailplaneeringu koostamisel on järgmised:

- elamumaa kasutusotstarbega maa-ala detailplaneeringu koostamise käigus tuleb vähemalt 10% planeeritavast maast kavandada piirkonda teenindavaks üldmaaks (üldmaa alla ei kuulu piirkonda teenindavad teed ja tänavamaa), millele on õigus pääseda kõigil piirkonna elanikel. *Üldmaa on vajalik inimeste, eriti laste, sotsiaalseks läbikäimiseks ja tervisliku seisundi parandamiseks. Üldmaa edaspidine omand ja hooldamine tuleb kokku leppida detailplaneeringu koostamise käigus enne detailplaneeringu kehtestamist;*
- vähemalt 10% planeeritud elamumaa kruntide pindalast tuleb täis istutada kõrghaljastust. *Kõrghaljastuse protsent näitab täiskasvanud puude võra projektsiooni osakaalu krundi kogu pindalast. Kõrghaljastuseks loetakse puud, mille tüvi on enam kui 2 m kõrgune. Kõrghaljastuse nõue on vajalik inimväärsema elukeskkonna tekitamiseks, millest peavad osa võtma kõik piirkonna elanikud. Tuleb vältida olukorda, kus mõned inimesed elavad vaid naabrite välisruumi arvel;*
- minimaalne lubatud elamumaa krundi suurus on 1500 m²;

- detailplaneeringus elamumaale tänavavõrgustikku planeerides tuleb tagada kergliiklusteede ühendused naabermaa-aladega. *Naabermaa-aladega kergliiklusteede ühendused on vajalikud samuti selleks, et oleks tagatud inimeste, sh eriti laste, vaba pääs tulevastele elamualadele – tupiktänavatega linnaosades võib tekkida oht, et kavandatakse sellised teed, kus silmaga nähtavale krundile pääsemiseks tuleb läbida mitusada meetrit;*
- metsaga kaetud perspektiivsel elamumaal tuleb jätta vähemalt 70 % territooriumist looduslikuks, metsamaaks või planeerida parkmetsaks. Elamukrundil tuleb olemasolev kõrghaljastus säilitada väljaspool ehitusala vähemalt 70 % ulatuses;
- parkimine tuleb lahendada arendataval krundil;
- väikeelamumaa kasutusotstarbega maale võib planeerida elamut/ elamuid, mis käesoleva töö mõistes on kuni kahe korrusega kuni 9 m kõrgused ühe või enama korteriga elamud. Detailplaneeringu kohustusega alal tuleb detailplaneeringu koostamise käigus anda tekkivatele linnaehituslikele kvartalitele sarnane ilme kvartalisiselt. Väikeelamumaa sihtotstarbega maal ei tohi suurim lubatud hoonealune pind olla suurem kui 20% krundi pindalast või 600 m².

2.4.3.3. Eritingimused maa-alade järgi

Eritingimused detailplaneeringute koostamisel:

Tsoon E-1 Nõo alevikus Pärna tänavast idas asuv maa-ala.

Kogu maa-ala kohta võib koostada mitte rohkem kui kaks detailplaneeringut, et tagada kogu piirkonna terviklikkus: tänavate ja ühiskondlike maa-alade (näiteks mänguväljakud) paiknemine, ühtse ilmega või omavahel sobiva stiiliga elamud ja avaliku funktsiooniga hooned.

Tsoonid E-5 ja E-6 Tõravere aleviku kompaktse hoonestuse äärealad.

Tõravere ümber on ette nähtud 2 km ala, kus välisvalgustuse planeerimine ja rajamine tuleb kooskõlastada Tartu Observatooriumiga. Piirang tuleneb observatooriumi töö eripärast.

Tsoon E-8 Meeri küla kompaktse hoonestuse ääreala.

Detailplaneering koostada kogu katastriüksuse nr 52801:001:0056 kohta korraga. Minimaalseks planeeritava krundi suuruseks on 3000 m².

Tsoon E-10 Maa-ala Soosilla-Nõgiaru maantee nr 22192 ääres Nõgiaru külas.

Minimaalseks planeeritava krundi suuruseks on 3000 m². Maa-ala on soovitatav elamumaaks välja arenda pärast teiste perspektiivsete elamumaade välja arendamist.

Tsoon E-12 Elva linnaga külgnevad maa-alad Uuta külas.

Detailplaneering koostada kogu maa-ala kohta korraga.

Tsoon E-15 Illi suvilatekompleksiga piirnev maa-ala Illi külas.

Detailplaneering koostada kogu maa-ala kohta korraga. Minimaalseks planeeritava krundi suuruseks on 3000 m².

2.4.4. Tootmis- ja ärimaa

Tootmismaana on mõeldud tootmisega seotud hoonete, neid teenindavate abihoonete ja rajatiste maad; samuti ladude ja transpordiettevõtete (eelkõige transpordikoormusest tulenevate keskkonnamõjude tõttu) maad. Ärimaadena on mõeldud kontorite, äride ja teenindusotstarbeliste ehitiste maad. Kuna tänapäeval on tootmis- ja äritegevus tihedalt seotud, siis on üldplaneeringus need kaks kasutusotstarvet esitatud ühise tähistusega: tootmis- ja ärimaana.

Tootmis- ja ärimaa kasutusotstarbega maa-alale võib määrata järgmisi maakasutusotstarbeid:

- ärimaa;
- tootmishoonete maa;
- põllumajanduslike tootmishoonete maa;
- üldmaa.

Üldplaneeringu käigus säilitatakse olemasolevad tootmis- ja ärimaad. Täiendavad tootmismaad planeeritakse eelkõige olemasolevate tootmishoonete lähipiirkondadesse, kasutades ära olemasolevat infrastruktuuri.

2.4.4.1. Perspektiivne tootmis- ja ärimaa

Üldplaneeringuga planeeritakse täiendavat tootmis- ja ärimaad järgmistesse piirkondadesse:

- Nõo aleviku edelapiirkond olemasolevate tootmishoonetega piirneval alal;
- Nõo alevikus Tartu tn ja Järve tn nurk;
- Nõgiaru küla kompaktselt hoonestatud ala lõunapiirkond.

2.4.4.2. Tootmis- ja ärimaa ehitustingimused

Tingimused detailplaneeringu koostamiseks või projekteerimistingimuste väljastamiseks tootmis- ja ärimaadel:

- maa-ala sihtotstarve ja konkreetne arengusuund täpsustatakse detailplaneeringu algatamise staadiumis; vastavalt sellele täpsustub ka maa-ala juhtfunktsioon (kas äri-, tootmis- või tootmis- ja ärimaa segafunktsiooniga ala või tehnorajatiste maa);

- juhul, kui tootmismaa arendamine võib endaga kaasa tuua hoonest või krundilt väljuvat negatiivset keskkonnamõju, tuleb detailplaneeringuga paralleelselt teostada keskkonnamõju hindamine. Keskkonnamõju hindamise vajaduse üle otsustab juhtudel, mis ei ole õigusaktidega määratud, vallavalitsus;
- detailplaneeringuga tuleb lahendada parkimine krundisisesele vastavalt kehtivale parkimismäärusele;
- vähemalt 15% planeeritud tootmis- ja ärimaa krundi pindalast tuleb haljastada;
- vähemalt 2/3 haljastatavast alast, vähemalt 10% planeeritud tootmis- ja ärimaa krundi pindalast, tuleb täis istutada kõrghaljastust. *Kõrghaljastuse nõue on vajalik nii töökeskkonna parandamiseks kui ka tootmisest tulenevate võimalike negatiivsete keskkonnamõjude leevendamiseks;*
- tootmis- ja ärimaale ei ole lubatud kavandada tegevust, mis eraldab üldplaneeringuga ja/või detailplaneeringuga planeeritud elamumaale ja/või sotsiaalmaale gaasi, suitsu, auru, lõhna, tahma, soojust, müra, põrutust või muid seesugust mõjutust, mis ületab elamumaale ja/või sotsiaalmaale lubatud vastavat piirväärtust – nimetatud võimalik mõjutus tuleb leevendada enne elamumaale ja/või sotsiaalmaale ulatumist. *Juhul, kui tootmismaaale kavandatakse tegevust, mis näiteks eraldab rohkem müra, kui on lubatud elamupiirkonnas, siis tuleb see mürarikas tegevus paigutada asukohta, kust ta ei levita üldplaneeringuga planeeritud elamualale rohkem müra, kui on elamualal lubatud. Kahjuliku mõju tekitaja peab ise leevendama mõju, mitte takistama sellega teiste isikute üldplaneeringuga kooskõlas olevat tegevust.*

2.4.5. Sotsiaalmaa

Sotsiaalmaa kasutusotstarbega maa-alale võib määrata järgmisi maakasutusotstarbeid:

- ühiskondlike hoonete maa;
- üldmaa.

Olemasolevad sotsiaalmaad on üldplaneeringu käigus kavandatud säilitada.

2.4.5.1. Perspektiivne sotsiaalmaa

Lisaks on üldplaneeringuga kavandatud sotsiaalmaana lisaks olemasolevatele järgmiste objektide rajamiseks ettenähtud maa-alad, mis on näidatud ka põhikaardil:

- uus muusikakool Tartu tänava äärsesse parki vana kultuurimaja asemele;

- Nõo lasteaia laiendus lasteaia piirnevale maa-alale;
- sotsiaalmaa ehitamine Lao tänava äärde;
- kalmistu laiendamine;
- uute elamualade juurde tekkivad üldmaad;
- mänguväljakud.

Üldplaneeringuga ei määrata konkreetsetele maa-aladele kindlaid kasutamistingimusi, kuid esitatakse soovitatavad kasutamisvaldkonnad. Näiteks Nõo alevikus Voika tänaval asuvat olemasolevat spordihalli ja seda ümbritsevat maa-ala võib kasutada uisupargi (skatepark) rajamiseks. Uute mänguväljakute asukohad on planeeritud Nõo alevikku Kase tn äärde, Luke, Nõgiaru, Meeri, Etsaste ja Laguja külakeskuste lähedusse.

2.4.5.2. Sotsiaalmaa ehitustingimused

Tingimused detailplaneeringu koostamiseks või projekteerimistingimuste väljastamiseks sotsiaalmaal:

- maa-ala konkreetne kasutus täpsustub piirkonna üldplaneeringu koostamisel või detailplaneeringu algatamise staadiumis;
- detailplaneeringus täpsustatud iseloomust lähtuvalt lahendatakse parkimine vastavalt kehtivale parkimisnormile;
- elamualasse jäävate ühiskondlike hoonete maa arendamisel tuleb suurt tähelepanu pöörata kergliiklusesõbraliku liiklusskeemi väljatöötamisele;
- haridusasutuse planeeringu korral pöörata erilist tähelepanu liiklusohutusele, detailplaneeringu koostamisel haarata planeeringualasse ka piirnevad tänavad;
- elamualasse kavandatava sotsiaalmaa arendamine ei tohi halvendada kogu elamuala elukvaliteeti;
- vähemalt 15% planeeritud sotsiaalmaa krundi pindalast tuleb haljastada;
- vähemalt 2/3 haljastatavast alast, vähemalt 10% planeeritud sotsiaalmaa krundi pindalast, tuleb täis istutada kõrghaljastust. *Kõrghaljastuse nõue on vajalik inimväärsema keskkonna tekitamiseks.*

2.4.6. Transpordimaa

Üldplaneeringus on määratud avalikult kasutatavate teede asukohad. Kõigi avalikult kasutatavate eraldi katastriüksustena moodustatud teede aluse maa sihtotstarbeks tuleb määrata transpordimaa. Maatulundusmaa sihtotstarbega kinnisasja koosseisu kuuluva tee puhul ei ole vajalik anda maaüksusele topeltsihtotstarvet. Kinnistu jagamisel ja/või detailplaneeringu koostamisel tuleb olemasolevale ja/või kavandatavale avalikult kasutatavale teele moodustada transpordimaa sihtotstarbega maaüksus, kui omavalitsus ei otsusta teisiti.

Iseseisva avalikult kasutatava tee katastriüksuste moodustamine on vajalik tagamaks pidevat jätkuvat juurdepääsu olemasolevatelt teedelt ja vältimaks palju probleeme tekitavaid kohtuprotsesse juurdepääsu määramise osas. Üldjuhul on omavalitusele vastuvõetav ka lepingute sõlmimine maaomanikuga tee avalikuks kasutamiseks.

2.4.7. Maatulundusmaa

Maatulundusmaaks loetakse põllumajandussaaduste tootmiseks ja metsakasvatuseks ettenähtud maad, mille hulka arvatakse ka katastriüksuse piires olev õuema ja muu maa vastavalt eksplikatsioonile.

Tingimused detailplaneeringu koostamiseks või projekteerimistingimuste väljastamiseks maatulundusmaal:

- vallavalitsuse poolt väljastatavate projekteerimistingimuste alusel on ühele maatulundusmaa kasutusotstarbega katastriüksusele lubatud ehitada üks ühepereelamu kuni 3 abihoonega või üks põllumajandusliku tootmisega seotud kuni 4 ehitisega kompleks. Arvestada tuleb, et erinevatele kinnistutele kavandatavate hoonekomplekside vahekauguseks jääks vähemalt 100 m ja säiliks väljakujunenud asustusstruktuur.
- Juhul kui maatulundusmaal uushoonestusele ehitamisõigust taotleb kinnistu kattub osaliselt või täielikult säilitamisele kuuluvate väärtuslike maastike ja koosluste võrgustikuga, asub väärtuslikul põllumaal või metsamaal, tuleb koostada detailplaneering hoonestusele parima asukoha ning ehitustingimuste leidmiseks. Nimetatud alal olemasolevale talukohale uushoonestuse ehitamiseks ja ühele katastriüksusele ühe üksikelamu püstitamiseks juhul, kui lähima olemasoleva hoonetekompleksini on vähemalt 250 m, piisab projekteerimistingimuste väljastamisest.

2.4.8. Jäätmeoidla maa

Jäätmeoidla maaks loetakse tootmis- ja olmejäätmete ladustamisplatside, ettevõtte sanitaartsoonide ning heitvee puhastusseadmete alune ja nende teenindamiseks vajalik maa.

Üldplaneeringuga on kavandatud jäätmeoidlamaaks kõigi heitvee puhastusseadmete alune maa ja endine Laguja prügilala maa-ala ~3,6 ha.

Jäätmeoidla maa kavandamisel ei tohi jäätmeoidlast tulenevad piirangud ulatuda naaberkruntidele ilma (naaber)krundiomanike eelneva nõusolekuta.

2.4.9. Mäetööstusmaa

Mäetööstusmaa kasutusotstarbega maa-alale võib määrata järgmisi maakasutusotstarbeid:

- karjäärde maa;
- turbatootmismaa.

Üldplaneeringus on karjäärde maana näidatud kõikide olemasolevate karjäärde maa-alad. Kui karjääris on kaevandamine lõpetatud tuleb karjääri edasiseks kasutamiseks koostada rekultiveerimiskava.

2.4.10. Olemasoleva kasutusotstarbega maa

Üldplaneeringu põhikaardil esitatud nõ valge/roheline maa-ala on maa, millel säilib olemasolev kasutusotstarve ja millele üldplaneeringuga uut võimalikku kasutusotstarvet ei kavandata. Maa kasutusotstarbe muutmine võib toimuda maakorraldusliku töö või detailplaneeringu koostamise käigus vastavalt vajadusele.

2.5. Detailplaneeringu koostamise kohustusega alad ja juhud

Detailplaneeringu eesmärgiks on maakasutus- ja ehitustingimuste seadmine detailplaneeringu kohustusega aladel ja juhtudel.

Detailplaneeringuga kavandatavate hoonete ehitamine ja maade kruntimine:

- muudab senist keskkonda;
- võib asula keskses piirkonnas muuta oluliselt kogu asula toimimist ja üldilmet;
- võib kaasa tuua olemasoleva haljastuse likvideerimise;
- võib kaasa tuua seni looduslikul alal elavate looma-, linnu- ja putukaliikide lahkumise või hävimise;
- võib muuta senist transpordikorraldust;
- mõjutab rohkem või vähem olemasolevate kruntide ja hoonete omanike võimalusi ja õigusi oma hoone ja krundi edasisel kasutamisel;

- võib vähendada/suurendada olemasolevate kinnistute väärtust.

Mingi maa-ala detailplaneeringukohane väljaehitamine mõjutab igal juhul inimeste elutingimusi ning muudab ümbritsevat keskkonda. Seega tähendab detailplaneeringu koostamise kohustus ennekõike seda, et eelnimetatud keskkonnamuudatusi kaasa toova ehitussoovi korral peab muudatuste kavandamine toimuma teatud avalikustamise, üldsuse kaasamise ja informeerimise reegleid järgides.

Õigusaktidest tulenevalt on detailplaneeringu koostamine kohustuslik linnades ja alevites ning alevike ja külade olemasolevatel ja kavandatavatel selgelt piiritletatutel kompaktsel asustusega territooriumi osadel.

Kui maa-alale soovitakse ehitada, siis tuleb detailplaneeringu koostada detailplaneeringu kohustusega alal ja juhul. Kui maa-alale soovitakse ehitada väljaspool detailplaneeringu kohustusega ala ja juhtu, siis ei ole vaja detailplaneeringut koostada ja piisab projekteerimistingimustest. Nii detailplaneeringu lähteseisukohtade kui ka projekteerimistingimuste koostamisel tuleb arvestada maa-ala kontaktvööndi eripäraga, et tagada väärtusliku põllumaa ja rohekoridoride säilimine.

Nõo vallas on detailplaneeringu kohustusega järgmised maa-alad (Kaart 1):

- Nõo aleviku haldusterritoorium;
- Tõravere aleviku, Nõgiaru, Luke ja Etsaste külade kompaktsel hoonestusega alad;
- Unipiha mõisapark;
- Luke mõisapark;
- Meeri mõisapark;
- planeeritud uued elamumaa sihtotstarbega maa-alad (tsoonid – vt ptk 2.4.3.).
- Detailplaneeringu kohustusega alade hulka tuleb lugeda ka ülejäänud valla territooriumil leiduvad mälestised ja nende kaitsevööndid, mis on loetletud seletuskirja tabelis 6, samuti muud riikliku kaitse alla võetud maa-alad ja miljööväärtuslikud hoonestusalad.

Kõik detailplaneeringu kohustusega alad loetakse tiheasustusaladeks Looduskaitse- ja Jäätmeseaduse mõistes.

Detailplaneeringu kohustusega alal on minimaalne detailplaneeringuga planeeritava ala suurus üldjuhul 10 ha.

Väljaspool detailplaneeringu kohustusega alasid otsustab detailplaneeringu koostamise ja planeeritava maa-ala suuruse vallavalitsus. Konkreetse detailplaneeringu üksikasjadesse laskumata võib vallavalitsus otsustada, et detailplaneering tuleb koostada järgmistel juhtudel:

- avaliku veekogu kalda piiranguvööndis katastriüksuse jagamisel väiksemateks kui 1 ha suurusteks katastriüksusteks;
- maatulundusmaa sihtotstarbega maale ehitamissoovi korral kui lähima hoonetekompleksini jääb vähem kui 100 m;
- ridaelamu või korruselamu ehitamisel;
- üle 1000 m² ehitusaluse pinnaga tootmis-, lao- või ärihoone ehitamisel;
- olulist mõju omava tegevuse planeerimisel – territooriumile kavandatakse tegevust, millega kaasnev negatiivne mõju ümbritsevale keskkonnale ulatub kaugemale krundi piiridest;
- üle kümne inimese samaaegselt majutamiseks mõeldud majutushoone (kämpingu, motelli, puhkeküla, puhkebaasi vms) ehitamisel;
- spordikompleksi või avaliku supelranna rajamisel;
- sadama, lennuvälja, autoteenindusjaama või bensiinjaama ehitamisel;
- üldplaneeringut muutva tegevuse kavandamisel;
- muudel õigusaktidest tulenevatel ja/või põhjendatud vajadusega juhtudel.

Nimetatud tingimustel detailplaneeringu koostamisel tuleb rakendada samu põhimõtteid, mis on esitatud detailplaneeringu koostamise kohustusega alal.

2.6. Maareformi seaduse tähenduses tiheasustusega alad

Maareformi seaduse tähenduses tiheasustusega aladeks on Nõo alevik, Tõravere aleviku olemasolev kompaktse hoonestusega ala ning kõik Nõo valla territooriumile jäävate endiste ja olemasolevate aiandus- või suvilakooperatiivide/ ühistute maa-alad põhikaardil (kaart 1) näidatud piirides.

Uusi tiheasustusalasid maareformi seaduse tähenduses ei planeerita.

Maareformi seadus sätestas teatud erisused maareformi seaduse tähenduses tiheasustusega aladel maade tagastamisel, erastamisel ja kompenseerimisel ning selleks, et järgida maareformi lõpule viimiseni

sarnase kohtlemise printsiipi, varem määratud tiheasustusalade piire ei muudeta ja uusi maa-alasid tiheasustusaladeks ei planeerita.

2.7. Miljööväärtuslikud hoonestusalad

Miljööväärtuslike piirkondadena käsitletakse üldplaneeringus alasid, kus miljööd kujundav arhitektuur, haljastus, tänava- või teedevõrk, krundijaotus on hästi säilinud ja üldmulje harmooniline ning mille kvalitatiivne tase väärib säilitamist. Sageli tähendab see seda, et väärtuslik pole niivõrd iga maja üksinda, kui neist kujunev ansambel või kooslus. Igale arenguetapile on iseloomulik oma planeerimisviis, ehitusmaterjalid, arhitektuuristiil ja haljastus. Kõige sellega tuleb arvestada, et säiliks ajastule iseloomulik miljöo. Olemasolevate hoonete välimuse uuendamisel tuleb säilitada algsed viimistlusmaterjalid ning kujundusdetailid. Juurdeehitised tuleb ehitada hoone mahulist lahendust ja arhitektuurset algideed rikkumata. Uute hoonete puhul saab määravaks just nende maht ja materjalikasutus. Tuleb vältida silmatorkavalt suuremaid maju kui on ümbruskonnas ja ka ehitusmaterjale, mis olemasoleva arhitektuuriga ei haaku. Seega ei tähenda miljööväärtus seda, et nende alade uuendamine peatuks.

Nõo vallas on miljööväärtuslikeks hoonestusaladeks järgmised maa-alad:

- Luke park;
- Unipiha park;
- Meeri park;
- Elva-Vitipalu maastikukaitseala;
- endise suvilakooperatiivi Viisjaagu maa-ala;
- endise suvilakooperatiivi Kajakas maa-ala;
- endise aiandusühistu Lan maa-ala;
- suvilaühistu Ootium maa-ala;
- endise aianduskooperatiivi Jaagupi maa-ala.

Endiste aiandus- ja suvilakooperatiivide või ühistute puhul kattub miljööväärtusliku hoonestusala piir olemasoleva tiheasustusala piiriga. Luke, Unipiha ning Meeri parkide ja Elva-Vitipalu maastikukaitseala osas kaitstava loodusobjekti piiriga.

Miljööväärtuslike alade täpsustavad ehitustingimused tuleb määrata eraldi reguleerivate dokumentide, piirkonna- või teemaplaneeringuga, mis määratlevad ehitustegevust antud piirkonnas, eesmärgiga säilitada konkreetsele alale iseloomulik hoonestusviis ja keskkond.

2.8. Väärtuslikud põllumaad

Nõo valla üheks loodusrikkuseks võib lugeda viljakat põllumaad. Põllumaa viljakus on kõrge tänu tehtud maaparandustöödele. Kõrge viljakusega põllumaade määramisel on tuginetud Maa-ameti viljakustsoonide boniteedile, mille järgi Nõo valla keskmiseks näitajaks on 45 hindepunkti. Väärtuslikuks põllumaaks on Nõo vallas loetud 50 ja suurema hindepunktiga viljakustsoonid (vt keskkonnatingimuste kaart).

Väärtusliku põllumaa säilimist tagavad kasutus- ja ehitustingimused:

- väärtuslik põllumaa kuulub säilitamisele, st et seda tuleb hoida põllumajanduslikus kasutuses ning sellel alal on maakasutuse sihtfunktsiooniks maatulundusmaa;
- tuleb hoida korras maaparandussüsteem;
- tuleb vältida väärtusliku põllumaa metsastamist ja metsastumist ning sellelt huumuskihi koorimist müügi või muu tegevuse eesmärgil;
- projekteerimistingimuste alusel võib lubada uushoonestust endistel talukohtadel ja juhul kui lähima olemasoleva hoonetekompleksini on vähemalt 250 m, mis tagaks väljakujunenud hajaasustusliku struktuuri säilimise. Vältida tuleb uute mittepõllumajanduslikke funktsioone omavate hoone(te) ehitamist väärtuslikule põllumaale. *Elamut ja sellega ühtsesse kompleksi kuuluvaid ehitisi ning põllumajandusliku tootmisega seotud ehitisi loetakse Maa-ameti selgituse kohaselt maatulundusmaa sihtotstarbeliseks kasutamiseks vajalikeks ehitisteks;*
- ehitise projekt ja detailplaneering maaparandussüsteemi alal tuleb vastavalt maaparandusseadusele kooskõlastada kohaliku maaparandusjärelevalve asutusega.

Keskkonnatingimuste kaardil on esitatud vaid säilitatav väärtuslik põllumaa. Osadel viljakustsooni järgi väärtuslikel põllumaaadel on tingituna kehtestatud ja algatatud detailplaneeringutest ning käesoleva üldplaneeringuga kavandatust nähtud erandina ette teine kasutusotstarve.

2.9. Väärtuslikud maastikud, maastiku üksikelemendid ja looduskooslused

Tartumaa maakonnaplaneeringu teemaplaneeringust "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused" lähtuvalt on Nõo vallas maakondliku (võimaliku riikliku) tähtsusega

väärtuslikuks maastikuks „Elva ümbrus”, mis hõlmab valla lõunaosa. Potentsiaalselt väärtuslikuks maastikuks peetakse Luke parki.

Väärtuslike maastike säilimist tagavad kasutus- ja ehitustingimused:

- vältida tuleb luhtade ja põllumaade võsastumist;
- tuleb säilitada traditsiooniline maakasutus ja maastikustruktuur (ka asustusstruktuur ja teedevõrk);
- vältida tuleb kõiki omadustelt või väljanägemiselt piirkonnale võõraid elemente;
- tuleb kavandada väärtuslike vaadete avamist ja nende hoidmist avatuna;
- mitte lubada ehitustegevuse ulatuslikku laienemist maastikuliselt esteetilistes ja ökoloogiliselt tundlikes paikades;
- projekteerimistingimuste alusel võib lubada uushoonestust vaid endistel talukohtadel (sealjuures järgides kunagist hoonete paigutust) ja juhul, kui lähima olemasoleva hoonetekompleksini on vähemalt 250 m, mis tagaks väljakujunenud hajaasustusliku struktuuri säilimise;
- ehitusloa väljastamisel nimetatud ala(de)l tuleb järgida piirkonna ehitustraditsioone. Uued hooned peavad olema nii põhiplaanis kui mahus lähedalasuvatega sarnaste gabariitide ja katusekujuga. Uute hoonete ehitamisel tuleb järgida väljakujunenud planeerimisviisi ja hoonestuslaadi. Vältida tuleb kataloogimajade ehitamist;
- veekogu kaldaäärse reformimata riigimaal tuleb katastriüksuse moodustamisel ette näha eraldi liiklusmaa katastriüksus tagamaks juurdepääsu olemasolevate veekogudeni;
- veekogu kaldaäärse maa-ala detailplaneeringu koostamisel tuleb moodustada eraldi liiklusmaa katastriüksus avalikult teelt olemasoleva veekoguni ja määrata see avalikult kasutatavaks.

Täpsemad hooldussoovitused ja piirangud tuleb määrata maastikuhoolduskavade või teemaplaneeringute alusel, eelnevalt maaomanikega/ kasutajatega läbi rääkides.

2.10. Roheline võrgustik

Roheline võrgustik on ökoloogiline võrgustik, mis tagab koosluste arengut looduslikkuse suunas, toetab bioloogilist mitmekesisust, tagab stabiilse keskkonnaseisundi ja toetab keskkonna loodusliku iseregulatsiooni toimimist. Rohelise võrgustiku tagamiseks on üldplaneering

arvestanud Tartumaa maakonnaplaneeringu teemaplaneeringust “Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused” tulenevate tingimustega.

Roheline võrgustik koosneb tugialadest ja neid toetavatest koridoridest. Vastavalt Tartumaa maakonnaplaneeringu teemaplaneeringule “Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused” on Nõo vallas neli Tartu maakonna ökoloogilise võrgustiku tugiala ja kolm koridori. Elva Vitipalu tugiala baseerub kaitsealal. Keeri järvede tugiala on Natura 2000 ala. Väiksest Kikkaoja tugialast jääb vaid osa Nõo valla kirdeossa. Samuti jääb osa Unipiha tugialast valla idaossa. Üldplaneering täpsustab Tartumaa maakonnaplaneeringu teemaplaneeringust tulenevate “Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused” ökoloogilise võrgustiku tugialade ja koridoride tugialade piire.

Rohevõrgustiku säilimist tagavad kasutus- ja ehitustingimused:

- olemasolevate looduslike rohealade ja üldplaneeringuga täpsustatud Tartu maakonna ökoloogilise võrgustiku tugialade ja koridoride maakasutust ei tohi muuta, sh ei tohi metsasid raadata (va elektriliinide kaitsevööndites elektriohutuse tagamiseks);
- rohevõrgustiku toimimise tagamiseks lubada metsaaladel piirdeaedade paigaldamine ainult ümber õuemaad;
- metsakategooria on üldjuhul tulundusmets;
- projekteerimistingimuste alusel lubada uushoonestust ainult endistel talukohtadel.

Üldplaneeringus on ehitusalade valikul lähtutud rohelisest võrgustikust, on jälgitud, et kavandatav asustus ei lõikaks läbi rohelise võrgustiku koridore ja et roheline võrgustik jääks toimima.

Üldplaneering jätab õiguse rohelise võrgustiku alasid määrata vastava teemaplaneeringuga kogu valla ulatuses.

2.11. Puhke- ja virgestusalad

Puhke- ja virgestusala on käesoleva üldplaneeringu mõistes avalikus kasutuses olev spordi- ja puhkeala.

Nõo valla maastik on vaheldusrikas, eksisteerivad unikaalsed loodusobjektid, puhkemajandusliku väärtusega piirkonnad. Enim tuntud kohtadeks on Luke mõisakompleks ning Vapramäe ja Elva-Vitipalu maastikukaitsealad, mis on olulise puhkeväärtusega tervele Tartumaale. Kahe viimase ning lisaks Konguta valda jääva Vellavere baasil on välja arendatud kompleksne loodus- ja spordikeskus, mis on kujundatud aastaringse intensiivse kasutusega rekreatiivse iseloomuga

puhkemaastikuks ja mille rajamise ja haldamisega tegeleb Vapramäe- Vellavere- Vitipalu Sihtasutus.

Elva- Vitipalu maastikukaitseala matkarajad, mis avati 05. juunil 2002. a, saavad alguse Tartumaa Tervisespordikeskuse eest Elva külje alt, seal asub ka matkaradade skeem. Matkaradade skeemi leiab ka Elva-Hellenurme teelt Vitipalu karjääri sissesõidutee nurgalt. Vastavalt soovile võib valida erineva pikkustega matkaradade vahel:

- Elva ürgoru matkarada 14.4 km;
- Viti järve matkarada 2.3 km;
- seikluste rada 1.5 km;
- rattarada 23.5 km, lühendatud rattarada 15 km;
- metsanduse õpperada 6,5 km;
- 2 erineva pikkusega suusarada.

Radadele on ehitatud telkimis-, puhke- ja piknikukohad.

Elva- Vitipalu MKA-l asub Tartumaa suurim vaatetorn, mis avati 2003. aasta sügisel. Maastikukaitseala läbib ka Tartu maratoni rada.

Vapramäe looduse-õpperaja täispikkus on 10 km, millest Vapramäe maastikukaitsealale jääb 3,5 km. Kõige pisematele on lasterada 1,6 km ja jalgrattaga matkajatele rattarada 6,5 km. Iga tulija saab valida just endale huvipakkuva ja võimetekohase retke. Maastikukaitsealal olev raja osa on tähistatud.

Vapramäe maastikukaitseala ja selle ümbruse suuremateks väärtusteks on:

- Vapramäe väga mitmekesine reljeef, mis on huvitav nii matkamiseks kui suusatamiseks;
- Eesti üks väiksemaid linnuseid – Kerikmägi;
- Jaagupi tarandkalme;
- Elva jõgi;
- muistendid ja legendid Vapramäe tekkeloost ja Kalevipojast;
- vanad kultuuritraditsioonid ja vesiveskid.

Nõo valda on projekti „Elva jõe veetee“ raames rajatud neli puhkekohta veematkajatele ja Hellenurmest Kärevereni kulgev ligi poolesaja kilomeetrise veetee ulatuses on Elva jõgi ka

kanuutatav. Mitmepäevase matka ette võtvad inimesed võivad öömajale jääda Mosinale ehitatud Nõo vallale kuulavas veeteekeskuses-matkamajas.

Nõo valla munitsipaalomandis on unikaalne Luke mõisakompleks, millest on kavas kujundada atraktiivne mõisaarhitektuuri eksponeeriv turismiobjekt. Eeliseks Luke mõisakompleksile selles osas on see, et Luke mõisakompleks on üks paremini säilinud algse planeeringuga parke Lõuna-Eestis.

2005. aastal restaureeriti Phare CBC programmi raames Luke mõisakompleksi tiikidesüsteem ja Luke mõisa kärnerimaja. Viimasesse on plaanitud rajada Nõo koduloomuuseumi osana muuseum- külastuskeskus. Piirkonna konkurentsi-võime tugevdamise programmi toel valmis 2005. aastal Luke mõisa paviljon ja 2006. aastal valmib parkla.

Luke mõisakompleksi hoonetele funktsiooni leidmisel on plaanitud valminud projektide baasil Luke mõisakompleksi hoonetele tehnovõrkude ehitamine, puurkaevu ja pumpla rajamine.

Looduskaunis kohas Tõraveres asub Lehise puhkemaja.

Nõo alevikku planeeritud Veskijärve ümbrusse on kavandatud puhkeala koos kergliiklusteede ja laululavaga.

Üldplaneeringuga on kavandatud uued mänguväljakud Nõo alevikku Kase tänavale ja Meeri, Nõgiaru, Luke, Etsaste ning Laguja külades asuvate külakeskuste lähedusse.

Ujumiskohad on kavandatud Keeri külla Palu kinnistule, Nõo alevikku ja Luke parki.

Uued puhke- ja virgestusalad on planeeritud Meeri külla riigimetsamaale – matka-, ratta- ja ratsutamisrajad, Palu ja Keresoja kinnistule – telkimis- ja spordiplatsid ning virgestustiik (vt kaart 1).

Vapramäe külje alla vana Tartu-Elva maantee äärde Allika kinnistule on kavandatud kalanduse, veespordi, lühiajalise majutuse, toitlustuse ja teenindusega seonduvate teenuste pakkumine.

2.12. Ranna ja kalda piiranguvööndi ning ehituskeeluvööndi täpsustamine

Nõo vallas asuvad või vallaga piirnevad tabelis 4 esitatud avalikud veekogud, millel on looduskaitseadustest tulenevad piirangud. Üldplaneeringuga ei ole muudetud kalda ehituskeeluvööndi ulatust.

Tabel 4

Veekogu valgala pindala, kalda ehituskeeluvöönd, piiranguvöönd, veekaitsevöönd ja kallasrada

Veekogu nimetus	Valgala (km²), järvedel pindala (ha)	Ehituskeeluvöönd (m)	Piiranguvöönd (m)	Veekaitsevöönd (m)	Kallasrada (m)
Elva jõgi	456	50	100	10	4

Veekogu nimetus	Valgala (km ²), järvedel pindala (ha)	Ehituskeeluvöönd (m)	Piiranguvöönd (m)	Veekaitsevöönd (m)	Kallasrada (m)
Elva jõgi	456	50	100	10	4
Laguja oja	54.3	50	100	10	4
Ilmatsalu jõgi	116	50	100	10	4
Illi oja	26.9	50	100	10	4
Voika oja	26.2	50	100	10	4
Nõo oja	26.8	50	100	10	4
Suur Karujärv	12.5	50	100	10	4
Väike Karujärv	7.3	25	50	10	4
Keeri järv	125.8	50	100	10	4
Vissi järv	5	25	50	10	4
Viisjaagu järv	23	50	100	10	4
Viinamärdi paisjärv	3.9	25	50	10	4

Kõigi avalike veekogude, nii voolu- kui seisuveekogude, äärde maa-alade planeerimisel tuleb 20% planeeritavasse alasse jäävast kaldajoone pikkusest kavandada avalikuks üldmaaks, millele on juurdepääs avalikult teelt.

Lisaks avalikele veekogudele asuvad Nõo vallas Varesepalu oja, Ilusa oja (valgala 13.7 km²), Kuigaste peakraav, Järste oja, Keeri oja, Täsvere oja, Liudsepa peakraav, Peedu oja, Piiri oja, Verioja, (Luke) Vanajärv (pindala 1.7 ha), Väike Umbjärv, Suur Umbjärv.

Järve ja jõe kaldal metsamaal ulatub ehituskeeluvöönd kalda piiranguvööndi piirini.

Avalikult kasutatavate kalda-alade kavandamine on vajalik kõigi inimeste vee äärde pääsemise tagamiseks – et ei tekiks olukorda, kus kallasrajale pääseb mitme-kilomeetriste vahedega.

2.13. Kaitse alla võetud maa-alade ja üksikobjektide kaitsereežiimi täpsustamine

2.13.1. Looduskaitsealad, kaitstavad looduse üksikobjektid ja kaitsealused liigid

Nõo valla territooriumil asuvad järgmised kaitsealused maa-alad ja üksikobjektid:

- **Elva-Vitipalu maastikukaitseala** jääb Tartust 24 ja Elvast paari kilomeetri kaugusele, enamuse kaitsealast jääb Tartumaale, lõunapoolne osa aga Valgamaale. Koos Allika lahusmaatükiga küünib maastikukaitseala pindala 900 hektarini, millest Nõo valda jääb 615 ha. Maastikukaitseala suuremateks väärtusteks on mitmekesine reljeef, Elva jõe ürgoru liivapaljand ja lammil säilinud ja taastatud luhaniidud. Valdav on männimets. Maastikukaitseala moodustati 1992. aastal eelkõige selleks, et hoida Elva jõe ja

puhtaveeliste Laguja, Illi, Varesepalu ning Ilusa oja ümbruse maastikke, säilitada sealsete lammorgude maastikuline terviklikkus ning kaitsta ohustatud elupaiku ja liike. Maastikukaitsealal asuvad kaitsealuste järvedena Illi Väike-Umbjärv ja Illi Suur-Umbjärv. Elva-Vitipalu maastikukaitseala kaitse-eeskiri ja välispiiri kirjeldus on kinnitatud Vabariigi Valitsuse 21. juuli 1999. a määrusega nr 226;

- **Vapramäe maastikukaitseala** asub Tartu maakonnas Nõo vallas Jõhvi-Tartu-Valga maantee ääres Elva jõe kallastel. Tartust on sinna 20 ja Elvast 5 km. Vapramägi võeti esmakordselt kaitse alla 1927. aastal suvitus- ja ravitsuskohtade seaduse alusel. 1959. aastast on Vapramägi riikliku looduskaitse all. Tegemist on Elva ja Tõravere vahelise kirde-edela suunalise otsamoreenkõrgendikuga, mille suhteline kõrgus on 35 m, absoluutne kõrgus 77,7 m. Kaitseala põhiliseks väärtuseks on mitmekesine reljeef, ilus männimets, looklev Elva jõgi ja kultuurilugu, mis ulatub tagasi Kalevipoja aegadesse. Vapramäel on tegevust igal aastaajal. Tähistatud on mitu erineva pikkusega suusarada ja lisaks looduse õpperada;
- **Pangodi mägede kaitseala** asub Tartumaal Nõo vallas. Kaitseala on loodud 1966. aastal maastiku kaitseks. Kaitsealal asub künnistest koosnev kirde- edelasuunaline ahelik. Ala suhteline kõrgus on kuni 18 m ning absoluutne kuni 113 m. Pangodi mägede järsud põhja- ja loodeküljed on kaetud metsaga, tasasem lagi ja laugemad lõuna- ning edelaküljed on põllustatud. Põllustatud kaitseala pindala on 47 ha;
- **Luke mõisapark**. Esmateated mõisast on 1557. aastast. 18. sajandi lõpus rajati esialgne barokkpark, millest on säilinud terrassid ning võimsad elupuud. Von Knorringid rajasid 19. sajandi keskel Lukele vabakujulise pargi, mis 20. sajandi algul rekonstrueeriti suurejooneliseks historistsitlikuks maastikupargiks. Park on rajatud oja kallastele kolmele terrassile. Parki piirav kiviaed on säilinud peaaegu täies ulatuses. Alles on ka esimese ja teise terrassi vaheline kivitrepp, mida kaunistavad kaks lamava lõvi kuju. Pargis on taastatud viiest tiigist koosnev tiikidesüsteem koos paisudega. Pargi uhkuseks on historistsitlikus stiilis kärnerimaja ning omapärane pärnalabürint. Luke park on üks paremini säilinud algse planeeringuga parkidest ning kõige paremini hooldatud kaitsealune mõisapark Tartumaal. Koos pargi põhialaga on kaitse all ka parki suunduvad alleed. Kaitsealuse osa suurus on kokku 15,4 ha. Luke park on kaitse all ka arhitektuurimälestistena.;

- **Meeri park** asub Nõo vallas Meeri külas ja pärineb 19. sajandist. Avar esiväljak on ääristatud üksikute põlispuudega. Segastiilis pargi põhiosa koosneb regulaarselt ristuvatest pärnaalleekest. Koos põhiosaga on kaitse all ka parki suunduv allee. Pargi kaitsealuse osa pindalaks on 4,3 ha. Meeri park on kaitse all ka arhitektuurimälestistena.;
- **Unipiha park** asub Nõo vallas Unipiha külas. On osaliselt hooldatud eraomandis olev park. Kaitse all alates 09.09.1964. Unipiha park on rajatud 19. sajandi keskel ja hiljem täiendatud groti ja hobuserauakujulise tiigiga. Pargi põhiosa poolitab hästi säilinud tammeallee. Aastail 1837-1841 kuulus Unipiha koos Meeri mõisaga vene poeet Vassili Zukovskile. Mõisa aednik, aidamees ja lõpuks valitseja on olnud luuletaja Friedrich Kuhlbari isa Jakob Kuhlbars. Kaitsealuse pargi pindala on 3,9 ha. Unipiha park on kaitse all ka arhitektuurimälestistena.;
- **Mügramägi ja Kindralimägi.** Mügramägi asub Nõo vallas Tamsa külas. Ovaalse põhiplaani, kergelt liigestatud laega kungas, suhtelise kõrgusega 9 meetrit, on kaitse alla võetud 1966. aastal. Mägi katab hõre männi-kuuse puistu. Kaitseala pindala on 1,15 ha. Kindralimägi asub Nõo vallas Tamsa külas. Lõuna-Eesti 1944. aasta suurima tankilahinguga seotud objekt. Kaitse alla võetud 1972, pindalaga 0,26 ha;
- **Tepripalu männik, võsu-liivsibula kasvukoht**, mis on üks väheseid selle taime looduslikke kasvukohti;
- **Keeri-Karijärve looduskaitseala** ala on oluline kaitsealuste linnu- ja taimeliikide, metsa- ja luhakoosluste ning siseveekogude kaitseks. Luhaalad on olulised peatus- ja toitumiskohad rändlindudele ning pesitsusaladeks paljudele teistele linnuliikidele. Alast vaid osa jääb Nõo valda. Keeri-Karijärve looduskaitseala kaitse-eeskiri ja välispiiri kirjeldus on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 28. veebruari 2006. a määrusega nr 58;
- **Ilusa oja hoiuala** on Natura 2000 võrgustikku kuuluv loodushoiuala;
- **Elva jõe hoiuala** on Natura 2000 võrgustikku kuuluv loodushoiuala;
- **Tamsa kadakas** on kaitse all kaitsealuse üksikobjektina, mille piiranguvöönd on 25 m. Kaitstava looduse üksikobjektide kaitsekord määratakse kaitse-eeskirjaga.
- **Lätte tn (9) pärn** on kaitse all kaitsealuse üksikobjektina, mille piiranguvöönd on 15 m, tingimusega, et piiranguvööndisse ei rajata (planeerita) edaspidi uusehitisi.

Nõo valla piires asuvad tabelis 5 esitatud kaitsealused liigid.

Tabel 5

Nõo valla piires olevad kaitsealused liigid

Kaitsekategooria	Nimetus eesti keeles	Nimetus ladina keeles
I	Püsiksannikas	<i>Swertia perennis</i>
I	Väike-konnakotkas	<i>Aquila pomarina</i>
II	Russowi sõrmkäpp	<i>Dactylorhiza russowii</i>
II	Kanakull	<i>Accipiter gentilis</i>
II	Paksukojaline jõekarp	<i>Unio crassus</i>
II	Palu-karukell	<i>Pulsatilla patens</i>
II	Kärbesõis	<i>Ophrys insectifera</i>
II	Soohiilakas	<i>Liparis loeselii</i>
II	Võsu-liivsiibul	<i>Jovibarba sobolifera</i>
II	Kollane kivirik	<i>Saxifraga hirculus</i>
II	Alssosi	<i>Equisetum scirpoides</i>
II	Sile-tondi pea	<i>Dracocephalum ruyschiana</i>
II	Harilik sookäpp	<i>Malaxis paludosa</i>
II	Täpiline sõrmkäpp	<i>Dactylorhiza cruenta</i>
II	Ainulehine soovalk /sookäpp	<i>Malaxis monophyllos</i>
II	Sale haguhein	<i>Koeleria gracilis</i>
III	Balti sõrmkäpp	<i>Dactylorhiza baltica</i>
III	Valge vesiroos	<i>Nymphaea alba</i>
III	Karukold	<i>Lycopodium clavatum</i>
III	Roomav öövilge	<i>Goodyera repens</i>
III	Laialehine neiuvaip	<i>Epipactis helleborine</i>
III	Läikiv kurdsirbik	<i>Hamatocaulis vermicosus</i>
III	Aas-karukell	<i>Pulsatilla pratensis</i>
III	Harilik ungrukold	<i>Huperzia selago</i>
III	Karvane maarjalepp	<i>Agrimonia pilosa</i>
III	Harilik käoraamat	<i>Gymnadenia conopsea</i>
III	Pruunikas pesajuur	<i>Neottia nidus-avis</i>
III	Kuradi-sõrmkäpp	<i>Dactylorhiza maculata</i>
III	Vööthuul-sõrmkäpp	<i>Dactylorhiza fuchsii</i>
III	Kahkjaspunane sõrmkäpp	<i>Dactylorhiza incarnata</i>
III	Soo-neiuvaip	<i>Epipactis palustris</i>
III	Harilik käoraamat	<i>Gymnadenia conopsea</i>
III	Suur käöpõll	<i>Listera ovata</i>
III	Kahelehine käokeel	<i>Platanthera bifolia</i>
III	Hink	<i>Cobitis taenia</i>
Natura	Ojasilm	

Olemasolevate kaitse alla võetud maa-alade ja üksikobjektide kaitserižiimi ei täpsustata.

2.13.2. Kinnismälestised

Nõo valla piires asuvad tabelis 6 esitatud kinnismälestised.

Tabel 6

Nõo valla piires olevad järgmised kinnismälestised

Jrk nr	Reg nr	Mälestise nimi	Aadress
1	4254	Nõo kalmistu	Aiamaa küla
2	12885	Asulakoht	Aiamaa küla
3	12886	Kivikalme	Aiamaa küla
4	12887	Kivikalme "Vana kabel"	Aiamaa küla
5	12888	Kultusekivi "Kunkrikivi"	Aiamaa küla
6	12889	Kalmistu	Ennu ja Tamsa küla
7	12890	Asulakoht	Laguja küla
8	12891	Kalmistu "Surnumägi", "Kabelimägi"	Laguja küla
9	7232	Luke mõisa kämerimaja, 19.saj.	Luke küla
10	7233	Luke mõisa karjalaut, 19.saj.	Luke küla
11	7234	Luke mõisa park, 19.saj.	Luke küla
12	7235	Luke mõisa pargitrepp kahe lõvifiguuriga, 19.-20.saj.	Luke küla
13	7236	Luke mõisa pargi piirdemüür ja väravapostid, 19.-20.saj.	Luke küla
14	7237	Meeri mõisa peahoone, 19.saj.	Meeri küla
15	7238	Meeri mõisa park, 19.saj.	Meeri küla
16	12892	Asulakoht	Nogjaru küla
17	4255	II maailmasõjas hukkunute ühishaud	Nõo alevik
18	4256	Nõo kirikuaed	Nõo alevik
19	7230	Nõo kirik, 13.saj.	Nõo alevik
20	7245	Nõo õigeusu kirik, 1873.a.	Nõo alevik
21	12893	Asulakoht	Nõo alevik
22	4257	Nõo kihelkonnakooli hoone	Nõo alevik, A.Lätte t. 9
23	12894	Asulakoht	Sassi küla
24	12895	Kalmistu	Sassi küla
25	12896	Asulakoht	Tamsa küla
26	12897	Kivikalme "Kabelimägi"	Tamsa küla
27	12898	Kivikalme "Kullavare"	Tamsa küla
28	12899	Asulakoht	Tõravere alevik
29	12900	Kalmistu "Kabelimägi"	Tõravere alevik

Jrk nr	Reg nr	Mälestise nimi	Aadress
30	7239	Unipiha mõisa peahoone, 19.saj.	Unipiha küla
31	7240	Unipiha mõisa park, 19.saj.	Unipiha küla
32	7241	Unipiha mõisa pargigrott, 19.saj.	Unipiha küla
33	7242	Unipiha mõisa ait, 19.saj.	Unipiha küla
34	7243	Unipiha mõisa karjakastelli varemed, 19.saj.	Unipiha küla
35	7244	Unipiha mõisa moonakatemaja, 19.saj.	Unipiha küla
36	12901	Asulakoht	Unipiha küla
37	12902	Kalmistu "Koolussaare"	Unipiha küla
38	12903	Kivikalme	Unipiha küla
39	12904	Kivikalme	Unipiha küla
40	12905	Linnus "Unipiha linnamägi"	Unipiha küla
41	12906	Ohvrikivi	Unipiha küla
42	4258	Vabadussõjas hukkunute ühishaud	Vissi küla, Vapramäe jalam
43	4259	Nõo (EAÕ) kalmistu	Voika küla
44	7231	Leesikmäe taluait, 19.saj.	Voika küla
45	12907	Kivikalme	Voika küla
46	12908	Kivikalme "Jaagupi kivistik"	Voika küla

Vastavalt Muinsuskaitseadusele on kinnismälestise kaitseks kehtestatud kaitsevöönd, mis on 50 m laiune maa-ala mälestise väliskontuurist või piirist arvates, kui mälestiseks tunnistamise õigusaktis ei ole ette nähtud teisiti.

Muinsuskaitseameti loata on kinnismälestise kaitsevööndis keelatud:

- 1) maaharimine, ehitiste püstitamine, teede, kraavide ja trasside rajamine ning muud mulla- ja ehitustööd;
- 2) puude ja põõsaste istutamine, mahavõtmine ja juurimine.

Ajaloo-, arheologia- ja arhitektuurimälestiste kaitse ehk muinsuskaitse on oluline kultuurilise järjepidevuse ja rahva ajaloomälu säilimise aspektist. Valla eesmärgiks on igati kaasa aidata ajaloo- ja kultuurimälestiste, kohanimede ning muinsuspärandi säilimisele.

Lähtudes valla soovist arendada turismi, vajavad säilitamist, tähistamist ja senisest läbimõeldumat eksponeerimist kõik valla ajaloo-, arhitektuuri- ja arheoloogiamälestised.

2.14. Ettepanekud maa-alade ja üksikobjektide kaitse alla võtmiseks

Käeoleva planeeringuga on kavandatud Karujärvede (lõplik nimi määratakse kaitse alla võtmise otsuses) kaitseala (kaart 3). Kaitse alla võtmine toimub looduskaitseaduse alusel.

Karujärvede looduskaitseala loomise eesmärgiks on kaitsta:

- I kategooria kaitsealust liiki püsiksannikat (*Swertia perennis*);
- II kategooria kaitsealust liiki kärbesõit (*Ophrys insectifera*) ja täpelist sõrmkäppa (*Dactylorhiza cruenta*);
- kaitset vajavat taimeliiki soovalk (*Malaxis monophyllos*);
- Berni konventsiooni kaitsealust liiki soohiilakat (*Liparis loeselii*);
- Suurt Karujärve ja Väikest Karujärve, et tagada looduskompleksi terviklikkus.

Planeeringuga tehakse ettepanek uue üksikobjektina kaitse alla võtta Nõo aleviku Lätte tänava pargis asuv pärn, mille piiranguvööndiks määrata 15 m, tingimusega, et piiranguvööndisse ei rajata (planeerita) edaspidi uusehitisi.

2.15. Teede ja raudteede asukoht ning liikluskorralduse üldised põhimõtted

2.15.1. Üldpõhimõtted

Üldplaneeringuga on esitatud olulisemad olemasolevad teed koos kaitsetsoonidega. Nii olemasolevate kui ka võimalike uute hoonete teenindamiseks tuleb vajadusel planeerida uued kogujateed, detailplaneeringu/ ehitusprojekti koostamise käigus. Juhul, kui teele on ette nähtud kahetasandiline ristmik, vajadus sulgeda olemasolev mahasõit ning sellest tingituna teha kogujatee, ristumine jalgrattateega vms, siis tuleb vastava tee projekteerimisel lahendada kõik nimetatud elemendid selliselt, et projektlahendus tagab heal tasemel ühenduse kõikidel kinnistutel olemasoleva või kavandatud teedevõrgustikuga ning võimaldab edasist detailplaneeringu koostamist. Ärikruntide parklate planeerimisel/ projekteerimisel tuleb need liigendada vastavalt normidele. Suurematele ristmikele ja jalakäijate ülekäigukohtadele tuleb näha ette välisvalgustus.

Üldplaneeringus on esitatud lisaks sõidukite liiklussuundadele ka võimalikud kergliiklusteede (jalakäijad, jalgratturid) asukohad.

2.15.2. Riigimaanteed

2.15.2.1. Riigimaanteed Nõo vallas

Riigimaanteed on Nõo vallas kokku ~88 km. Kõigil riigimaanteedel on teeseadusest tulenevalt 50 m laiune teekaitsevöönd (mõlemal pool sõiduraja telge või mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge), mille ulatuses võib tee valdaja kitsendada maaomaniku tegevust – hoonete ehitamine, haljastuse istutamine jne. Teeseaduses sätestatud juhtudel tuleb tegevus teel

ja tee kaitsevööndis põhimaanteedes ääres kooskõlastada Maanteeametiga, kõrvalmaanteedes ääres Tartu Teedevalitsusega. Vastavalt Maanteeameti tingimustele kehtestatakse üldplaneeringuga ehitustegevuse keeluala riigimaanteedes kaitsevööndis.

Kõigil riigimaanteedel on sanitaarkaitsevöönd, mille laius oleneb liiklussagedusest vastavalt Tee projekteerimise normidele ja nõuetele. Riigimaanteedes sanitaarkaitsevööndis on keelatud elamuehitus, kuna sanitaarkaitsevööndi müratase ületab kehtestatud müra normtasest ning inimese elamine ja puhkamine selles on tervisele ohtlik.

Riigimaanteedes ja raudtee ristumine tuleb planeerida eritasandilisena.

Riigimaanteeäärset tegevust reguleerib teeseadus, üldplaneeringus esitatu on informatiivne detailplaneeringute koostamise tarbeks.

2.15.2.2. T3 – Jõhvi-Tartu-Valga põhimaantee

Jõhvi – Tartu – Valga põhimaantee kulgeb Nõo vallas vahemikus 144.5 – 157.3 km. Vastavalt 2005. aasta liiklussageduse loendusandmetele kuulub maantee valla piirist kuni Nõo aleviku Elva-poolse sissesõiduni (144.8-150.6 km) I klassi. Planeeringuga on Tartu-Elva teelõik, mis läbib Nõo valda nähtud ette 4-sõidurajaga I klassi maanteena. Tee projekteerimise normide ja nõuete alusel on maanteeäärse sanitaarkaitsevööndi vööndi ulatus I klassi maanteel 300 m sõidutee servast.

Ei ole lubatud hoonete või rajatiste ehitamine tee kaitsevööndisse (50 m), uute mahasõitude rajamine ja maa olemasoleva kasutusotstarbe muutmine.

Nõo–Tamsa ja Nõo–Meeri kõrvalmaanteedes ning Rõhu–Meeri–Tõravere kõrvalmaantee ristumine põhimaanteega nähakse ette kahetasandilisena.

Lubatud on vaid parempöördega maha- ja pealesõidud tee valdaja nõusolekul. Kergliiklusteed, mille ristumised põhimaanteega peavad olema reeglina kahetasandilised, on kavandatud Nõo–Keeri ja Nõo–Meeri kõrvalmaanteedes äärde. Kahetasandiline kergliikluse ülepääs on kavandatud ka Vissi külas paikneva suvilakompleksi juurde, et tagada jalakäijate ohutu pääsemine bussipeatustesse. Eritasandiliste sõlmede täpne kuju, arv ja asukoht määratakse vastavate teeprojektidega.

Kergliiklustee rajamine tee serva ei ole lubatud. Üldplaneeringus on ette nähtud kergliiklustee Elva linnani teisi teid mööda.

Uue hoone ehitamisel tuleb arvestada planeeritud tee müratasemega ning ehitatavad hooned peavad olema suurema helikindlusega. Tee valdaja peab võtma kasutusele müra leevendavad abinõud, kui üle normi olev müra ulatub kaugemale kui 250 m tee kaitsevööndi piirist.

Nõo risti bussipeatus on soovitatav likvideerida ja suunata seal peatuv ühistransport läbi Nõo aleviku, et vältida asula lähiümbrusest jalakäijate voogusid pimedal maanteel.

Kergliiklustee rajamine nii suure liikluskoormusega tee äärde on ohtlik nii liiklusohutuse kui ka teekeskonna seisukohast. Kahetasandiliste ristmike planeerimine nimetatud kohtades on vajalik, et vältida tippundidel ummikute tekkimist ja tagada ohutu võimalus vasakpöörete sooritamiseks. Karmimad tingimused seatakse hoonete ehitamiseks seetõttu, et maanteed on kavandatud juba aastaid, uus hoonestus on tekkinud päevakorda viimastel aastatel. Mõra leviku piiri määramisel on arvestatud tee sanitaarkaitsevööndiga.

2.15.2.3. Kõrvalmaanteed

Üldjuhul ei ole lubatud hoonete või rajatiste ehitamine tee kaitsevööndisse. Igal konkreetsel juhul tuleb leida lahendus kokkuleppel tee valdajaga. Tee valdajaga tuleb kooskõlastada kõik detailplaneeringud/projektid, millega kavandatakse ehitustegevust või taimede istutamist tee kaitsevööndisse (50 m). Tee valdaja võib keelata nähtavust piiravate objektide (nt ristmiku piirkonnas) ehitamist/istutamist tee kaitsevööndisse. Kõik kõrvalmaanteed on kavandatud jätta kaherealisteks teedeks. Nõo alevikus olevad kõrvalmaanteed tuleb aleviku piires käsitleda tänavatena, vajadusel teha vastav parandus ka vastavas õigusaktis.

Liiklusohutuse tagamiseks on Nõo alevikku Aiaa–Nõo ning Nõo–Tamsa kõrvalmaanteede ristumiskohta planeeritud ringristmik.

Detailplaneeringute koostamisel asukohta, kuhu on ette nähtud kergliiklustee, tuleb vajadusel kergliiklusteealune maa ning lisaks vähemalt kaks meetrit välja kruntida ja liita teealusele transpordimaa krundile.

Tee viimine kõvakatte alla on teeäärsetele elanikele tolmuva elamiskeskonna tagamise vajadusest tulenevalt esmajärjekorras vajalik Nõo–Kambja, Nõo–Meeri ja Nõo–Tamsa kõrvalmaanteede osas. *Kõvakattega tee on tee, mille sõidu- või käiguosa pinna moodustab orgaanilise või mineraalse sideainega töödeldud mineraalmaterjali kiht (asfaltbetoonkate, tsementbetoonkate, mustkate jne), kiviparkett või munakivisillutis.*

Erinevatele kõrvalmaanteedele on üldplaneeringuga määratud edasiseks arendamiseks tingimused, mis on esitatud tabelis 7.

Tabel 7

Tingimused kõrvalmaanteedele

Maantee nimi ja nr		Vahemik	Ühissõiduki-liin ¹	Kergliiklustee rajamine ²	Kõvakatte rajamine ³
Reola-Unipiha kõrvalmaantee	nr. 22133	6,9 – 8,6 km	X		

Vapramäe-Elva-Kalme kõrvalmaantee	nr. 22152	0,0 – 1,6 km	X		OLEMAS
Vapramäe-Vellavere kõrvalmaantee	nr. 22153	0,0 – 2,3 km			
Aiamaa-Nõo kõrvalmaantee	nr. 22154	0,0 – 4,6 km	X	X	OLEMAS
Nõo-Tamsa kõrvalmaantee	nr. 22155	0,0 – 9,1 km	X	X	X, OLEMAS
Vapramäe-Peedu-Uuta kõrvalmaantee	nr. 22156	0,0 – 1,2 km	X		OLEMAS
Uuta-Pangodi kõrvalmaantee	nr. 22157	0,0 – 5,2 km	X		OLEMAS
Elva-Kintsli kõrvalmaantee	nr. 22158	2,9 – 9,6 km	X		X
Nõo-Kambja kõrvalmaantee	nr. 22180	0,0 – 6,5 km	X	X	X
Järiste-Luke mõisa kõrvalmaantee	nr. 22182	0,0 – 4,8 km	X		
Luke-Unipiha kõrvalmaantee	nr. 22183	0,0 - 5,1 km	X		X, LUKE MÕISANI
Pangodi-Luke mõisa kõrvalmaantee	nr. 22184	1,8 – 4,3 km	X		
Nõo vanadekodu tee kõrvalmaantee	nr. 22187	0,0 – 1,4 km			
Rõhu-Meeri-Tõravere kõrvalmaantee	nr. 22190	1,9 – 12,1 km	X		OSALISELT OLEMAS
Nõo-Meeri kõrvalmaantee	nr. 22191	0,0 – 3,4 km	X	X	X, OSALISELT OLEMAS
Soosilla-Nõgiaru kõrvalmaantee	nr. 22192	0,0 – 3,1 km	X		X
Nõo-Keeri kõrvalmaantee	nr. 22198	0,0 – 5,7 km	X	X	NÕGIARUNI OLEMAS

1 – valla korralikuks teenindamiseks ühistranspordiga tuleb bussiliiklus ümber korraldada, üldplaneeringus on esitatud peamised teed, millel võiks ühistranspordiliin olla, täpsed liinide marsruudid tuleb paika panna lähtuvalt reaalsest vajadusest ja ökonoomikast. Valda läbivad transiitbussiliinid võivad olla ka põhi- ja tugimaanteedel;

2 – jalgrattaliikluse arendamiseks tuleb tagada valla asustatud punktide omavaheline jalgrattateede võrgustik. Tabelis on näidatud teed, mille rekonstrueerimisel tuleb ette näha vähemalt ühele poole teed, üldplaneeringus esitatud soovituslik tee pool, vähemalt kahe meetri kaugusel tee servast vähemalt 3 m laiune või muul viisil sõiduteest eraldatud kergliiklustee. Kergliiklustee täpne asukoht määratakse projekteerimise käigus.;

3 – üldplaneeringuga on määratud teed, mis on otstarbekas lähtuvalt valda teenindavast liikluse skeemist ja teeäärsetele elanikele tolmuvaba elamiskeskkonna tagamise vajadusest tulenevalt viia kõvakatte alla.

2.15.3. Kohalikud maanteed, tänavad

Tabel 8

Kõik kohalikud maanteed ja tänavad peavad olema avalikult kasutatavad. Kohalike maanteede kaitsevööndi laiuseks kehtestatakse käesoleva planeeringuga 20 m. Tänavade kaitsevööndi laius määratakse detailplaneeringuga. Detailplaneeringu koostamise või hajaasustuses krundi jagamise

Tee/tänavalaigus

Tee/tänavaliik	Tee-/tänavamaa minimaalne laius (m)	Tee laius (m)
Kohalik maantee	18	6-8
Põhitänav	12	6-8
Jaotustänav	12	6-7
Kõrvaltänav	8	3-6

tingimuseks on, et planeeritaval alal tuleb ette näha tee/ tänava kruntimine transpordimaaks, mille kohta sõlmitakse vajadusel omavalitsusega tee avaliku kasutamise leping või võõrandatakse tee omavalitsusele. Teega piirneva krundi planeerimisel tuleb sellesse haarata ka tee, et oleks tagatud planeeringuga vajaliku teemaa eraldamine transpordimaaks. Tee/ tänavaaluse maa-ala määramisel tuleb arvestada, et ka tehnovõrgud peavad mahtuma tee/ tänava maa-alale, soovitatavalt mitte sõidutee alla. Tabelis 8 on esitatud tee-/ tänavamaa minimaalne laius – detailplaneeringu või projekteerimise käigus tuleb määrata täpne tee-/tänavamaa laius, arvestades kehtivaid norme/standardeid. Jalgrattaliikluse arendamiseks ja jalakäijate liikumistingimuste parandamiseks tuleb tagada valla asustatud punktide omavaheline jalgrattateede võrgustik. Tee rekonstrueerimisel tuleb ette näha vähemalt ühele poole teed vähemalt kahe meetri kaugusel tee servast vähemalt 3 m laiune kergliiklustee. Üldplaneeringus on esitatud soovituslik kergliiklustee pool. Soovitatavalt tuleb kergliiklustee maanteest haljastusega eraldada. Kergliiklustee täpne asukoht määratakse projekteerimise käigus. Elamualadel tuleb jalgteede vajadus täpsustada detailplaneeringus. Elamuala tänavatel tuleb detailplaneeringus ja projekteerimisel rakendada liikluse rahustamise põhimõtteid (sirge lõigu pikkus ei ületa 40-80 m, sõidutee laius 3-5 m, looklevad tänavad, kitsaskohad tänaval jms). Detailplaneeringut koostades või hajaasustuses krunti jagades tuleb tagada ka juurdepääs naaberkrundile. Kui naabermaa-ala on kavandatud üldplaneeringus kompaktse hoonestusega alaks, siis tuleb luua võimalus naabermaa-ala planeeritava tänavavõrgu ühendamiseks planeerimisel oleva alaga. Kui kavandatakse tupiktänav(ad), siis tuleb luua üldplaneeringus detailplaneeringu kohustusega alaks planeeritud naaberalaga kergliiklustee ühendus (tee laius minimaalselt 3 m, tänavamaa laius minimaalselt 5 m).

2.15.4. Erateed

Olemasolevaid erateid, mis teenindavad valdavalt üksikmajapidamisi, on ~100 km. Kavandatavad erateed peavad olema ehitatud nõuetele vastavalt. Uute kruntide moodustamisel võib kavandada eratee kuni kolme krundi teenindamiseks, rohkem kui kolme krundi teenindamiseks peab moodustama avalikult kasutatava tee.

2.15.5. Raudteed

Üldplaneeringuga on esitatud olemasolev Tartu-Valga raudtee, mis on planeeritud säilitada, koos kaitsetsooniga. Täiendavate raudteede ehitamist Nõo jaamas ning uute raudteeülesõidukohtade avamist Tartu-Nõo-Elva lõigul AS Eesti Raudtee poolt ei kavandata. Põhimõtteliselt on võimalik

Tõravere raudteeülesõidukoha taastamine tingimusel, et täidetakse kõik nõudmised raudtee ülesõidukoha ehitamiseks (sh nähtavustingimused ja ristumise nurk).

Nõo aleviku Elva-poolse ülesõidu kõrvale nähakse üldplaneeringuga ette kergliikluse ülepääs.

Uusi elamualasid ja elamute ehitamist raudtee lähedusse (150 m raudteest) ei planeerita, et tagada elanike poolt tajutav müra tasemel, mis ei ohusta inimese elu ega tervist ning võimaldab rahuldavates tingimustes elada.

Uue hoone ehitamisel raudtee ligidusse tuleb arvestada raudtee müratasemega ning ehitatavad hooned peavad olema suurema helikindlusega. Raudtee valdaja peab võtma kasutusele müra leevendavad abinõud, kui üle normi olev müra ulatub kaugemale kui 150 m raudteest.

Raudtee kaitsevöönd on raudtee sihtotstarbelise toimimise ja häireteta raudteeliikluse tagamiseks ning raudteelt lähtuvate kahjulike mõjude vähendamiseks ettenähtud maa-ala, mille laius rööpme teljest (mitmeteelistel raudteedel ja jaamades äärmise rööpme teljest) linnades ja asulates on 30 meetrit ning väljaspool linnu ja asulaid 50 meetrit, kui seaduse või seaduse alusel kehtestatud õigusaktidega ei ole ette nähtud kaitsevööndi suuremat laiust.

2.16. Eraõigusliku isiku maal asuva tee avalikult kasutatavaks teeks määramine

Kuna teede avalikku kasutust on õigusaktid erinevatel aegadel käsitlenud erinevalt, on maareformi käigus kümneid kilomeetreid oma olemuselt avalikult kasutatavaid teid mõõdetud eramaade sisse ning on praegu kehtiva teeseaduse mõistes muutunud erateedeks. Nõo valla territooriumil on selliste teede kogupikkus ~67 km. Erinevatel avalikult kasutatavatel teedel paiknevaid erateelõike on kokku ~180 (Lisa 3.5). Nõo vallas vajalik avalikult kasutatavate kohalike teede võrk on määratletud Nõo valla kohalike teede nimekirjaga, milline on kinnitatud Nõo Vallavolikogu 18. novembri 2004. a otsusega nr 140. Selles nimekirjas sisaldub ka ülalnimetatud ~67 km erateid, mille osas on vajadus need määrata avalikult kasutatavaks. Tekkinud olukorra lahendamiseks annab võimaluse Teeseaduse § 4 lõige 3: "Tee omaniku nõusolekul ja tingimustel ning valla- või linnavalitsuse ja eratee omaniku vahel sõlmitud lepingu alusel määrab eratee avalikuks kasutamiseks ning nimetab teehoiu korraldamise eest vastutava isiku valla- või linnavolikogu kohaliku omavalitsuse huvidest lähtudes. Lepingus nähakse ette eratee kasutamise kord ja tähistus, hüvitis eratee omanikule ning teehoiukulude kandjad.". Nõo vallavalitsus on asunud sõlmima erateede avaliku kasutamise lepinguid ning tehtud on ka esimesed volikogu otsused erateede avalikuks kasutamiseks määramise kohta. Üldplaneeringu kaardile on kantud kohalikud teed vastavalt Nõo valla kohalike teede nimekirjale.

Edaspidi detailplaneeringu koostamise või hajaasustuses krundi jagamise käigus seatakse tingimuseks, et planeeritaval alal tuleb ette näha tee/ tänava kruntimine transpordimaaks, mille kohta sõlmitakse vajadusel omavalitsusega tee avaliku kasutamise leping või võõrandatakse tee/ tänav omavalitsusele.

2.17. Põhiliste tehnovõrkude trasside ja tehnorajatiste asukoht

2.17.1. Üldosa

Üldplaneeringuga on kavandatud peamiste tehnovõrkudega varustamise üldpõhimõtted. Detailplaneeringu kohustusega maa-aladel tuleb kõik tehnovõrgud ehitada maa-aluste tehnovõrkudena. Tehnovõrgud tuleb üldjuhul planeerida avaliku tee/tänava maa-alale. Detailplaneeringut koostades tuleb tagada ka tehnovõrkude võimaldamine naaberkrundile, luua võimalus naaberala planeeritavate tehnovõrkude ühendamiseks planeerimisel oleva ala tehnovõrkudega. Kui kavandatakse tupiktänav(ad), siis tuleb luua üldplaneeringus detailplaneeringu kohustusega alaks planeeritud naaberlaga jalgteehenduse kaudu ka tehnovõrguühendus. Erinevad võrguvaldajad peavad täpsustama tehnilisi üksikasju detailplaneerimise ja projekteerimise käigus toimuva koostöö raames.

2.17.2. Elektrivõrk

Üldplaneeringus on esitatud olemasolevad elektrialajaamad ja kõrgepingeliinid. Uued alajaamad ning nende varustamiseks vajalike liinide asukohad tuleb täpsustada detailplaneeringu(te)s. Alajaamad peavad olema omavahel ühendatud nii kõrgepinge kui madalpingeliinidega. Alajaamadest lähtuv madalpingevõrk peab moodustama ringvõrgu.

Eesti Enerjal on soovitatav oma arengukavas arvestada Nõo valda kavandatavate uute elu- ja tööstusrajoonide asukohtadega.

2.17.3. Veevõrk

Üldplaneeringuga on Nõo vallas määratud üks vee- ja kanalisatsiooniettevõtja piirkond, milleks on kogu vald.

Soovitav on võimalusel Nõo valla Elva äärsete alade (Uuta küla, Vissi küla) veetorustikud siduda Elva linna veetorustikega. Kõigil detailplaneeringu kohustusega aladele ehitatavatel hoonetel peab olema ühendatus ühisveevärki, lokaalsed lahendused ei ole lubatud.

Valla veemajanduse arengukava peab täpsustama või vajadusel muutma üldplaneeringus esitatut.

Veetorstike ühendamise naaberomavalitsuse (Elva) torustikega parandab vee kvaliteeti, vähendab ehitusmaksumust ning avariohtu. Maa-alasid on võimalik hoonestada vaid siis, kui on olemas/valmimas toimiv vee- ja kanalisatsioonivõrk. Lubamatu on suurel hulgal lokaalsete lahenduste loomine, mis seavad ohtu piirkonna põhjavee.

2.17.4. Reoveekanaliseerimisvõrk, puhastid

Üldplaneeringuga on Nõo vallas määratud üks vee- ja kanalisatsiooniettevõtja piirkond.

Soovitav on võimalusel Nõo valla Elva äärsete alade (Uuta küla, Vissi küla) reoveetorstikud siduda Elva linna reoveetorstikega. Reoveekogumisaladeks on üldplaneeringus määratud kõik detailplaneeringukohustusega alad. Kõigil detailplaneeringu kohustusega aladele ehitatavatel hoonetel peab olema ühendus ühiskanalisatsiooni väljaarvatud juhul kui kasutatakse kogumismahutit koos väljaveoga, lokaalsed puhastid ei ole lubatud.

Nõo valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniarengukava peab täpsustama või vajadusel muutma üldplaneeringus esitatut.

2.17.5. Sademeveekanaliseerimisvõrk

Sademevesi tuleb kogu valla ulatuses juhtida läbi kraavide või sademeveekanaliseerimise lahtistesse veekogudesse ja/või maaparandus-süsteemidesse. Sademevett ei tohi juhtida reoveekanaliseerimise. Parklatest tulenev sademevesi tuleb puhastada õlipüüduritega.

2.17.6. Kaugküttevõrk

Nõo valla üldplaneeringuga kehtestatakse kaugküttepiirkonnad Nõo ja Tõravere alevikus planeeringu tehno võrkude kaardil toodud piirides (kaart 3).

Kaugkütte piirkond on planeeritud sellise arvestusega, et sinna kuuluvad juba praegusel momendil kaugkütte teenust tarvitavad kinnistud ning Nõo alevikus ka korrusmajade ning lasteaiaga piirnev kavandatav sotsiaalmaa.

Kaugküttepiirkonna kehtestamise põhieesmärgid:

- säilitab olemasolevad kaugküttevõrgud kui soojuse tootmiseks hädavajalikud tehnilised ja keskkonnasõbralikud insenerrajatised;
- piirab ressursside raiskamist;
- annab soojusettevõtjatele kindlust kaugküttesüsteemide arendamiseks;
- tagab tarbijale kindlustunde soojusenergiaga varustamisel;
- tagab puhtama keskkonna suure elanike kontsentratsiooniga piirkonnas;
- aitab vältida korterelamute küttesüsteemi tasakaalu rikkumist.

2.17.7. Maaparandusvõrk

Maaparandusega aladel tuleb tagada detailplaneerimise ja maakorraldusliku töö käigus olemasoleva maaparandussüsteemi toimimine. Kui soovitakse ehitada olemasolevate kollektor- ja magistraalitorustike või -kraavide kohale, tuleb tagada alternatiivse lahendusega maaparandussüsteemi toimimine. Kui seoses maaparandussüsteemi ümberehitamisega on tarvis muuta ka naabermaaüksustel olevat maaparandussüsteemi, siis tuleb vastav tegevus kooskõlastada naabermaaüksuste valdajatega.

2.18. Üldised riigikaitsevad vajadused

Riigikaitsevad vajadustega maa-alasid Nõo valda ei planeerita.

2.19. Ettepanekute tegemine keskkonna kuritegevusriskide ennetamiseks

Detailplaneeringu koostamisel tuleb arvestada soovitusi kuritegevuse ennetamiseks ning neid töös rakendada.

Oluliseks tuleb seada:

- tänavate ja hoonetevaheline hea nähtavus ja valgustatus;
- konkreetsed ja selgelt eristatavad juurdepääsud ja liikumisteed, kergliikluse eristamine sõidukite liikumisest;
- tagumiste juurdepääsude ja umbsoppide vältimine;
- territoriaalsus (ühiskasutatava ja eraala selge eristamine ja piiramine);
- hea vaade ühiskasutatavatele aladele;
- erineva kasutusega alade selgepiiriline ruumiline eristamine.

Projekteerimisel ja hilisemal rajamisel ning kasutamisel tuleb lisaks eelnevale arvestada järgnevaga:

- jälgitavus (videovalve);
- parklate valgustatus;
- eraalale piiratud juurdepääs võõrastele;
- valdusele sissepääsu piiramine;

- üldkasutatavate teede ja eraalade juurde viivate ühiskasutuses olevate sissepääsuteede selge eristamine;
- atraktiivsed materjalid, värvid;
- vastupidavate ja kvaliteetsete materjalide kasutamine (uksed, aknad, lukud, pingid, prügikastid, märgid);
- atraktiivne maastikukujundus, arhitektuur, tänavamööbel ja kõnniteed, suunaviidad;
- üldkasutatavate alade korrashoid.

2.20. Muud seadustest ja teistest õigusaktidest tulenevad maakasutus- ja ehitustingimused

Detailplaneeringu koostamisel tuleb arvestada kehtivate õigusaktide ja nendest tulenevate piirangutega.

Nõo kalmistu detailplaneeringuga on määratud kalmistule 300 m ulatusega sanitaarkaitseala, kus on keelatud rajada uusi joogiveehaardeid.

2.21. Üldplaneeringu rakendumine

Detailplaneeringu koostamise või hajaasustuses krundi jagamise käigus tuleb kõik teed/tänavad planeerida avalike teedena/tänavatena, sh ka olemasolevad eraomandis olevad teed ja ette näha tee/tänavava kruntimine transpordimaaks. Detailplaneeringu kehtestamise või hajaasustuses krundi jagamise tingimuseks on, et detail- või üldplaneeringuga planeeritud avaliku tee/tänavamaa kohta sõlmitakse üldjuhul omavalitsusega tee avaliku kasutamise leping või võõrandatakse krunt kokkuleppel vallale.

Kõigile planeeringus esitatud detailplaneeringukohustusega aladele tuleb ehitada ühisveevärk- ja kanalisatsioon ning kokkulepped selle rajamiseks tuleb sõlmida enne detailplaneeringu kehtestamist.

Üldplaneeringus esitatud objekte ei saa üks-ühele üle võtta – planeeringu mõõtkavast tulenevalt võivad nii joon- kui punktobjektide asukohad olla ebatäpsed. Detailplaneeringuga/projektiga tuleb täpsustada objekti asukohta. Samuti tuleb detailplaneeringuga täpsustada teede ja tehnovõrkude asukohti arvestades samas naabermaa-aladega.

2.22. Jätkuprojektid

Valla järjekindlaks arenguks tuleb teha:

- väärtuslike maastike maastikuhoolduskava;
- vastavalt õigusaktidele toimingud olemasolevate eraomandis olevate teede avalikuks kasutamiseks määramiseks;
- puhke- ja rekreatsioonialade teemaplaneering;
- jäätmekava koostamine;
- teemaplaneering miljööväärtuslike alade täiendavaks väljaselgitamiseks;
- teemaplaneering potentsiaalselt väärtuslike maastike täiendavaks väljaselgitamiseks;
- jätkata uuringuid III kategooria kaitsealuste liikide - rukkirääk, sookurg, suitsupääsuke, suurkoovitaja, teder, valge-toonekurg, kodukakk, harilik kärnkonn, veekonn, rästik, nastik, arusisalik, hall käpp – pesitsus- või kasvukohtade osas Nõo vallas.
- vaadata üle Laguja piirkonnas asuvad kohaliku tähtsusega arheoloogiamälestised ja täpsustada vajadust nende muinsuskaitse alla võtmiseks.

3. Lisad

3.1. SWOT-analüüs

Eskiislahenduse juurde on esitatud planeeringupäevadel tehtud SWOT-analüüsi tulemused. Üldplaneeringu koostamisel saab SWOT-analüüsi kasutada kui lähtematerjali väljapakutud võimaluste realiseerimiseks ja ohtude neutraliseerimiseks. Tugevate ja nõrkade külgede väljatoomise kaudu selguvad ka küsimused, mida tuleb üldplaneeringu koostamisel arutada, et mõjutada arengut soovitud suunas.

Välja toodud tugevused, nõrkused, võimalused ja ohud ei ole antud tähtsuse järjekorras ja on esitatud töökoosolekul kirja pandud sõnastuses.

HARIDUS-, KULTUURI- JA SOTSIAALVALDKONNA TÖÖRÜHM

TUGEVUSED	NÕRKUSED
<ul style="list-style-type: none"> • Vabariigi suurima õpilaste arvuga põhikool • Hea tasema ja asukohaga põhikool • Uus muusikakool • Tulevane spordihoone • Tugev kultuurimaja • Luke ja Meeri rekonstrueeritavad külakeskused • Nõgiaru tugev külaliikumine, lastega tegeletakse • Laste mänguplatsid enamikes külates • Korras, toimiv kirik • Kohalikud tuletõrjujad olemas • Pensionäridega OK • Tasuta vallaleht igasse kodusse • Külade mängud • 2,5 politseinikku • Külakeskused 	<ul style="list-style-type: none"> • Nõo valla teed hullemad vabariigis • Lasteaias kohapuudus • Transport lasteaeda halb • Põhikoolis ruumipuudus • Meeri, Luke jt külates olematu bussiliiklus • Koolibuss (osa lapsi sõidab tunde) • Ringid sõltuvad koolibussist • "Külakoerad" • Kultuurimaja ruumipuudus • Viidad – kool, tänavad jne puuduvad • Tõravere suletud raudtee ülekäik • Laste ujumiskohad viletsad, ohtlikud, juurdepääsud olematud kõigile • Nõo alevikku sissesõit = maltsaväli • Vallaametnik, kes ei osk inimestega suhelda tuleb välja vahetada • Wifi piirkonna puudumine • Prügised teeääred • Transpordi pärast ei saa inimesed tööle käia • Meeril pole lasteaeda (noored tulevad elama), Tõravere tee halb.. • Politseil palju tööd
VÕIMALUSED	OHUD
<ul style="list-style-type: none"> • Nõo lasteaias vabu ruume (saab remontida ja kasutusele võtta), juurdeehituse võimalus • Koolimajale 4. korrus (põhikoolile) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Linnast käivad õpetajad leiavad linnas tööd 2. Suur inimeste "ränne" 3. Vananemine. Noored linna (Tõravere)

<ul style="list-style-type: none">• Külabussid käiku• Lasteaia õueala suuremaks• Kooli maa-ala piirata aiaga• Liikluslinnak lasteaia juurde• Politsei lasteasutuste juurde tihedamini kontrollima• Teeninduskeskus ühte kohta: arst, pesumaja, post, remonditöökojad, taastusravi, ujula, juuksur jne• Ringtee, Aleviku teeristi välja ehitada• Igast külast jalgrattatee keskusesse (velotakso)• Skatepark• Koostöö külakeskuste, päevakeskuste vahel• Liiklus külakeskuste piirata liikumiskiiruse märkide paigaldamisega• Naabrivalve (koostöö – kui näed teata!)• Jalgrattateed – lasteaias probleem, palju rattaid.	
--	--

MAJANDUS-, ETTEVÕTLUS-, TURISMI- JA LOODUSKESKKONNA VALDKONNA TÖÖRÜHM

<p style="text-align: center;">TUGEVUSED</p> <ul style="list-style-type: none">• Nõo tuntus• Raudtee• Tartu-Valga maantee• Tartu ja Elva lähedus• Teaduspotsiaal – Tõravere obs. ja Nõo kool• Luke park• Tõravere stellaarium (max 7500 külastajat aastas)• VVVS-I poolt hallatavad alad• Elva jõgi• Vitipalu vaatetorn	<p style="text-align: center;">NÕRKUSED</p> <ul style="list-style-type: none">• Sündmuste ja ürituste vähesus• Maanteel sõitjale ei pakuta teenuseid• Raudtee eraldajana• (Kruusa) teed + nende omand• Suuremat konverentsi- ja majutusasutust pole• Veekogude vähesus• Atraktiivsed kohad eramaal seisavad kasutuseta (Mosina veski)• Viidamajandus peaaegu olematu• Rattateid pole• Tervise/matkaradade puudus Nõo alevikus ja selle lähistel• Nõo keskuse rist kole
<p style="text-align: center;">VÕIMALUSED</p> <ul style="list-style-type: none">• Majutus + tegevuse pakkumine• Raudtee• Reklaami töhustamine• Klubiline tegevus• Maanteelt inimesed maha (bensiinijaam koos „rekade“ platsi ja dušširuumiga, suvilakärude peatumiskoht, Vapramäele tegevust• Koostöö erinevate ettevõtjate vahel, omavalitsuste jt vahel• Järv Nõos• Konverentsid Tõraveres• Elva jõe veetee• Vaatetorn• Kaunid vaated atraktiivseks koos tähistusega (Kindralimägi)• Ilusad koduaiad eksponeerida• Elanike arvu suurenemine• Rattateed Nõo alevikust kõigisse valla osadesse• Nõo alevikku matka/terviserada• Valla arengu seminarid (ettevõtjatele)	<p style="text-align: center;">OHUD</p> <ul style="list-style-type: none">• (Nõo valla) näiteks Tõravere asemel toimuvad konverentsid Tartus• Prügi hooldamine valla territooriumil• Viletsad teed – ettevõtjad ei tule• Maaomanike tegevusetus.

MAAKASUTUS-, INFRASTRUKTUURI- JA KOMMUNAALVALDKONNA TÖÖRÜHM

<p style="text-align: center;">TUGEVUSED</p> <ul style="list-style-type: none">• Palju olemasolevat infrastruktuuri• Ilus loodus	<p style="text-align: center;">NÕRKUSED</p> <ul style="list-style-type: none">• Kehvad teed (tolmavad)• Suvila-alade infrastruktuuri puudumine
--	--

<ul style="list-style-type: none">• Ilusate kohtade hõivatus• Tartu lähedus	<ul style="list-style-type: none">• Sissekirjutusega inimesi on suvilates vähe• Vähe ujumiskohti• Külitse elurajooni võimalik kasv Nõo valda• Riikliku Päästeteenistuse puudumine• Valla äärealade (Laguja) bussiliini ja kaubanduse puudumine
<p>VÕIMALUSED</p> <ul style="list-style-type: none">• Põllumajandus• Hajaasustus• Jalgrattateede rajamine• RMK puhkevõimalused• Teedele hea kate – tekib olemasolevate baasil hea väikese liiklusega teedevõrk• Elva-Voika oru (Nõo ja Luke vahel) aktiivsem kasutus• Suvilakooperatiivid küladeks• Uued ehitusalad olemasolevate juurde teha• Piirata heale põllumaale ehitust	<p>OHUD</p> <ul style="list-style-type: none">• Tekib palju suuri asumeid• Ehitatakse ilma kommunikatsioonideta• Suure vabadusega tuleb stiihiline ehitus

3.2. **Kokkuvõte läbiviidud ankeetküsitlusest**

Millised on Teie arvates suuremad liiklemisprobleemid?

- Lapsel raske hommikuti kooli ja lõunal koju saamisel. Bussiajad ei sobi, buss peatub kaugel (Peedumäe või Vapramäe). Kiirbussid ei peatu?! Õhtusel ajal tõsiseid raskusi liiklusega.
- Piisava bussiühenduse puudumine. Liiga suur kiirus maanteel, kui möödub asulast! Lastel pole turvaline.
- Luke tn elanikuna häirivad kiirelt sisenevad ja lahkuvad autod. Lisalehel liiklusprobleem Lukel.
- Igal hommikul peatavad lapsevanemad auto Järve tänava otsas nii, et on ohtlik üle tee minna, eriti pimedas ja talvel.
- Talvel pean oma eratee (~300 m) lahtiajamise eest ise hoolitsema ja maksma. Selles mõttes võiks vald oma külates elavaid elanikke enam toetada.
- Hõre bussiühendus, bussiliikluse puudumine nädalavahetusel.
- Vajalikud on kõnniteed suuremate tänavate äärde.
- Laupäeviti peaks buss Tartu-Meeri vahel käima.
- meeri tee on väga auklik. Kas ei saaks sagedamini siluda või panna must kate Nõoni.
- Uue piletisüsteemi tõttu piletite kallinemine juulikuul.
- Soov oleks, et vähemalt 2 korda päevas sõidaks buss Observatooriumi juurde vanematele inimestele.
- Kruusateede (Kahna-Peedu lõik näiteks) jube olukord. Tõravere raudteeülesõit võiks lahti olla. Mulle ei meeldi igal aastal "kerjata" teede greiderdamist, tunnen end virisejana, aga ainult siis saab tee korda.
- Kruusateed – Nõo-Unipiha-Kambja Kolga küla piires pidevalt väga halvas seisukorras – kohati mittesõidetav.
- Luke külas võiks olla liikluseks väike buss, sest paljudel on probleeme poes käimisel, valla asutustes käimisel.
- Tõravere alevikku puudub suvisel ajal bussiliiklus, mis teeb raskeks toidu hankimise peredele, kellel puudub sõiduk. Valla teede olukord.
- Ühistransport on kallis.

Mis Teid Nõo valla juures köidab?

- Esialgne kontakt vallavalitsusega väga meeldiv, lapsed saavad sõidusoodustust.
- On piisavalt suur.
- Soodne asukoht, ilus loodus.
- Hea ühendus Tartuga, vaikus ja rahu.
- Intellektuaalne potentsiaal.
- Hea infrastruktuuriga maapiirkond Tartu lähedal.
- Siin asub minu laste vanaisa-vanaema rajatud isakodu.
- Soodne asukoht (Tartu lähedal, samas maakoht). Varem ka hea rongiühendus.
- Valla lõunaosa ilus loodus. Nõo aleviku hea koht Tartu suhtes, palju rohelist Nõo alevikus.
- Võib-olla see, et Nõost kaugemal ei hooli keegi kelleski.
- Ilus koht ja arenev. Palju huvitavaid üritusi.
- Mulle meeldib siin üliväga.

- Pikaajaline elamine alates 1950aastast. On kodune ja rahulik.
- Olen elanud Nõos alates 1977 a ja töötanud mitmetes Nõo valla asutustes ega soovi mujale minna, siin on mu kodu ja pere.
- Esivanemad elasid Nõo vallas.
- Elukoht.
- Tõravere on kena hubane alevik.
- Tõraveres on ilus.

Mis võiks parem olla?

- Liikluskorraldus
- Bussiliiklus Vissi küla ja Elva ja Tartu vahel
- Bussipeatuses Nõo kiriku juures on asfalt nii auguline, et murra või jalaluud. Aastakümnete jooksul pole suudetud seda korda teha.
- Meeri küla suvilarakaart võiks olla oma prügikonteiner.
- Heakord. Mitte hooldada ainult maastikukaitsealasid ja teatud objekte.
- Asulate ja külade üldmulje.
- Politsei patrulle võiks rohkem väljas olla ja tagada korda.
- Parem ei ole mitte kusagil mujal kui Nõo vallas.
- Hea asukoht, lähedal Otepääle ja Tartule. Olen elukohaga rahul ja ei kavatse seda vahetada.
- Alati võiks midagi parem olla, aga olen oma eluga rahul.
- Elu läheb edasi.
- Korrastatud vallateed. Arsti- ja tervisekeskuse olemasolu. Teenindusmaja Nõo alevikus. Kõikidel koolide hoonetel remondi- ja ehituskvaliteet kehv.
- Teed.

Mis häirib?

- Küla kohal, kus palju lapsi sõidukiirus 100 km/h!? Metsa vahele veetakse prügi. Hooldamata varisemisohus kinnistud (lapsed kipuvad seal ronima).
- Vald ei tunne huvi Vissi küla vastu.
- Puudub Hansapanga rahaautomaat.
- Külas elav inimene ei käi tihti valla teadetetahvliit teateid lugemas. Seepärast info puudulik (seoses maadega).
- Väikese lõbusõidulennuki müra pärastlõunati ja puhkepäevadel.
- Suured koerad lahti; alkoholism; hoolimatus.
- Reguleerimata koerte pidamine. Tekitavad häirivat "müra". Pidevalt haukuvad koerad peavad olema toas, et teised saaks magada.
- Prügised teeääred, haukuvad koerad (Nõo alevikus). Ebakorras kõnniteed ja nende vähesus.
- Suured hundikoerad on pidevalt lahti. Metssead hävitavad kõik, mis kätte saavad.
- Ei peeta liiklusmärkidest kinni. Meeril kuni 50 sõidetakse 100-ga.
- Mulle meeldib siin kõik.

- Puudub kauplus ja side on vähe aega avatud.
- Jubedalt? Kruusateede olukord.
- See, et küladest on kadunud bussiliiklus, kauplused, maa harimismõte. Teedevalitsusele kuuluvad teed on väga halvasti hooldatud.
- Kaks koolimaja ühes hoones. Perearstikeskuse puudumine, praegune sai tehtud ajutise lahendusena, kuid uue planeering puudub.
- Eriti ei häirigi midagi.
- Teenindus ja infrastruktuur.

Mis alal tegutsevaid ettevõtteid oleks vaja rajada Nõo valda lisaks olemasolevatele? Kuhu?

- Vissi küla piisavalt Elva külje all, ei tunne vajadust ettevõtluse järele
- Paari töökoda, kust otse ahjust tulnud saia saab kooli lähedale.
- Uusi ettevõtteid, eriti tööstusettevõtteid pole vaja.
- Meeri mõisale leida kasutust.
- Küla saun, korralik spordihoone.
- Nõost ei tea, aga Meeril on kauplust vaja.
- Toitlustuskohti võiks rohkem olla, et saaks sooja sööki.
- Inimestele töökohti pakkuvad ettevõtteid. Koolituskeskus /hotell Luke mõisasse näiteks.
- Bussiliiklus: Aiamaa-Unipiha-Kolga-Luke-Nõo. Praeguse õpilastebusiiga peab Unipiha inimene sõitma peaaegu Elvani välja ja alles siis saab Nõo alevisse. Absurd ja palju see pilet veel maksab.
- Perearstikeskus. Teenindusmaja, spordikeskus koolimaja juurde vallarahvale, tervisekeskus Tartu tn-le.
- Bussiliikluse korraldamiseks.
- Teenindust igal elualal – alustades Nõo alevikust ja edasi külades.

Kuidas olete rahul olulisemate sotsiaal- ja teenindusasutustega (vald, kool, muusikakool, lasteaed, kultuurimaja, raamatukogud, juuksur, kauplused jt)?

- Kasutame Elva linna teenindusasutusi.
- Kasutame Elva teenuseid.
- Kõigega olen rahul ainult sidejaoskonnas ei saa kaardiga maksta
- Rahul
- Kool, lasteaed ja raamatukogu on head küllalt. Kauplused ajavad ka asja ära, paremad on Tartus.
- Autokauplusest 1x nädalas on vähe.
- Olen rahul.
- Kuna kasutan antud teenuseid vähe ei oska öelda.
- Meie külas puuduvad kõik etteloetud sots ja teenindusasutused. Vald sellest ei hooli. Külas on põhiliselt ainult vanurid, küll need peavad nälgima, keegi ei küsi seda. Pooled inimesed on töötud. Jahimehi pole, kes hävitaks metssigu. Rahval on kartul juba sigade poolt võetud. Millest edasi elada. Vanur arstiabi ei saa.
- Hindan väga kõrgelt Nõo valla igat ettevõtmist.
- Oleks väga vajalik kauplus, mis on juba kaua suletud.

- Põhikooli materiaalne olukord väga vilets. Lasteaia juures ei meeldi õueala (väiksus). Mööbel lasteaias vana. Raamatukogu on ilus, seal vahel ikka käin ja juuksurialongi külastan igal kuul. Kauplustest kasutan vahel A&O-d, sest autoga on sinna hea ligi pääseda. Põhiliselt teen sisseostud Elvast. Kultuurimaja töötab aktiivselt, olen kuulnud, see on tore.
- Olen väga rahul.
- Rahul.
- Rahul.
- Vallamaja aleviku servas; asukoht inimese jaoks kaugel jalgsi minnes. Koolide remondi venimine. Lasteaiad, kultuurimaja ja raamatukogu rahuldav.
- Ei ole rahul.

Milliseid uusi teenindusasutusi oleks vaja rajada ja kuhu?

- Ei ole vaja
- Ujula. Taara vastuvõtupunkt A&O juures! Hansapanga rahaautomaat. Teeninduspunkt, kus saaks tellida puid, puude saagimist, maa kündmist, korstna pühkimist, parandustöid.
- Meeril 1x nädalas autokauplus – seda on kohalike vanainimeste jaoks vähe, ka on külas elava pensionäri toidukorv seetõttu kallim kui Nõos.
- Haraldi poe juures võiks mõnel kindlal nädalapäeval (laup hommikul) kohalike talu- ja aiasaaduste, aga ka kala turg olla.
- Ei tea.
- Kino. Filmide vaatamise võimalus peaks igas külas olema.
- Kauplus meerile ja Tõraverre.
- Oleks vaja kohta, kust saaks rohkem ehitusmaterjali osta, et ei peaks linna minema.
- Ei oska öelda, kasutan ainult kauplusi ja juuksurit ning vahel raamatukogu. Kui spordisaal tuleb siis on hästi. Vana võiks noortele skatepargiks ümber teha.
- Nõo alevisse tervisekeskus, kus tegutseks füsioterapeut, veeprotseduurid, massöör jne.
- Perearstikeskus koos tervisekeskusega. Teenindusmaja.
- Kauplused, teenuste kompleksvastuvõtupunktid külates.

Kas Nõo vallas on hooneid, mis tuleks lammutada? Millised?

- Lagunenud kõrvalhooneid.
- Hoonete ümbrusest peaks kaduma autovrakid ja muu sijma häiriv kola.
- Kasutuseta laudad. Lao tn äärsed müürid.
- Tühjana seisvad endised kolhoosi laudad, kaalukojad.
- Ei ole meie kandis.
- Ei oska öelda, pole silma jäänud.
- Luke külas varemed Aia tn ja Luke mõisa tee ristis.
- Nõgiarus Truus Antsu kinnistul vundament.

Kuidas suhtuksite sellesse, kui Teie naabruse soovitakse rajada uusi elamurajoone, ettevõtteid ja tööstushooneid?

- Negatiivselt

- Tuleks elanikega läbi arutada.
- Tüüpiliselt – tõrjuvalt
- Ega ei rõõmustaks, sest armastan rahu ja vaikust.
- Vaenulikult
- Arvatavasti tuleb senisest privaatsusest loobuda.
- Ei soosi. Elamute ümbruses peab olema ka vaba maad, põlde, metsatukki.
- Mitte eriti hästi. Eriti ettevõtete ja tööstushoonete suhtes.
- Palun väga. Oleks väga teretulnud, saaksid töötud ka tööd.
- Väga positiivselt. Tekkiks töökohti, ei peaks kaugel tööl käima.
- Mulle meeldib praegune rajoon eramajadega.
- Ei ole vastu.
- Õnneks ei ole see võimalik. Oman piisavalt maad, et sellised asjad mind häiriks. Kahju on, et prügimäge Lagujale ei tule. Tore, et tuleb uus elamurajoon vallamaja taha.
- Minu elamu ümber on eraomand – põllumaad, loodan, et siia ei tule tööstusrajooni.
- Sõltub planeeringust.
- Nõus
- Elamurajooni ei saa rajada tööstusi. Kui mõni ettevõtte tegutseb elumajas, elanikke ei häiri ja on vajalik inimestele (pakub teenust) siis on see vajalik.
- Las käia.

Kuidas olete rahul oma koduümbruse keskkonna olukorraga?

- Liigne puhkajate koormus Vitipalus ja Vapramäel.
- Enam-vähem
- Meie Järve tänav näeb konarlik välja, vahel on kärarikas kui mõnes õues raadio röögib.
- Elame Tõravere-Rõhu uue maanteelõigu ääres. Tolm on kohutav, sest suure kiirusega sõidavad mööda palgiveoautod. Võiks suvekuudel kiirust piirata (perenaine põeb KOK-i: krooniline obsrt. kopsuhaigus), kui kate pole võimalik. Loomulikult ei ole tolmu hea näitaja maasikatele. Probleem on ka teeäärsetes elamistes vabalt ringi liikuvad suured koerad.
- Pole viga
- Ei meeldi jäätmekäitlus a'la plast, klaas jms maanteekraavi aga porgandipealsed konteinerisse.
- Võiks olla puhtam. Väga palju on prügi metsadesse veetud. Oja Luke tn silla juures juba teist aastat prahti ja pudeleid täis (Nõo alevikus). Puudub Kivilinna koerte jalutamiskoht. Praegu on täielikult nende poolt reostatud Lao tn äärne ala ja tühermaa.
- Mitte eriti. Palju prügi, suured raided – ära lõhutud metsateed.
- Võiks parem olla.
- Olen rahul.
- Väga rahul!
- Hästi.
- Olen rahul.
- Minu meelest on see korras, isegi Kolga prügikasti ümbrus ei ole prügi täis.

- Rahuldav
- Piisavalt
- Olen rahul
- Olen rahul

Kas soovite säilitada endist elukeskkonda või soovite seda muuta?

- Säilitada
- Soovin säilitada.
- Pigem säilitada. Madalal lendavate väikelennukite tüütu müra võiks kaduda.
- Las jätkub elu põldude ja metsade piiril.
- Ilmselt säilitada, kuigi sooviks rohkem omaette olla. Ei peaks kohustuslikus korras naabrite raadiot kuulama.
- Sooviks muuta paremaks
- Las jääda.
- Paremaks saab alati midagi teha, aga olen rahul praegusega.
- Säilitada.
- Ei soovi muuta.
- Säilitada olemasolev.
- Ei soovi muuta, ilus loodus. Kui ainult kruusatee saaks tolmuvabaks.
- Aja jooksul muutub ka heakord.
- Säilitada
- Ootan pikki-silmi Tõravere uue puhasti valmimist.

Millised alad peaks säilitama/looma puhkamiseks ja virgestuseks?

- Aitab neist küll. Säilitama ja hoidma peaks loodust.
- Juba käigus olev Vellavere-Vitipalu
- Ootan järve. Loodan, et Viinamärdi järve äärde ujuma pääseb
- Suusarajad Nõo alevikku või ümbrusesse. Ujumiskoht.
- Säilitama peab olemasolevad puhke- ja spordialad/platsid. Kindlasti on vaja luua Nõo alevikku suusarajad. Vapramäe omad on alla igasugu arvestust.
- Pole võimu, raha pole.
- Rohkem perepäevi üritustega ja mõistliku hinnaga, aga raha ei ole ülearu kellelgi.
- Ei soovi muuta.
- Viinamärdi paisjärv võiks olla inimestele puhkamiseks ja ujumiseks koos korda tehtud liivarannaga.
- Kuna Viinamärdi järv on eraomandis, siis võiks Väike-Karujärve äärde viiva tee korda teha ja järve äärde ka korraliku suplusranna.
- Pargid
- Tõravere läheduses olevate järved on omanike poolt kasutamiseks blokeeritud – järvedele ei saa läheneda, juurdeviivad trepid on lõhutatud, järve kaldale veepiiril on võrkaed ees.

- Praegustest piisab.

Milles näete Nõo valla peamisi arenguvõimalusi?

- Tunda huvi maksumaksja elutingimuste vastu.
- Paisjärv ja järveäärne puhkeala.
- Kvaliteetne (suhteliselt puhta keskkonnaga ja vaikne) elurajoon Tartu lähedal, kust samas poleks tarvidust iga asja pärast Tartusse sõita.
- Turism. Suur elamurajoonide kasv pole hea.
- Linna (Tartu) lähedane ilusa loodusega elamispiirkond. Lõuna osa vallas – turism.
- Kui võtaks rahva kokku, mitte ainult Nõos vaid ka valla piires ja räägiks silmast silma, küll siis ka ettepanekud tulevad.
- Inimestele peaks looma rohkem töökohti (ka naisterahvastele).
- Arenguvõimalused on laialdased.
- Haridus, ettevõtlus.
- Nõo on tulevikus Taru eeslinn, mõnus elamiskoht noortele peredele. Lasteaia kohtade arvu suurendamise vajadus. Kooliõpilaste arvu suurenemise tõttu vajame suuremat koolimaja.
- Säilitada kunagise Nõo kooli maine.
- Loe arengukava.

Mis peaks olema Nõo vallas lähima 10-20 aasta pärast teisiti?

- Parem liikluskorraldus, kanalisatsioon, valgus tänavatel.
- Nagu ikka – teistest sammuke ees.
- Peaks olema korralik ujumiskoht, ujula, saun, terviserada, alevikust lähtuv looduse õpperada, noortekeskus.
- Ei tohiks anda aleviku ümbruses ja ka sees kõiki vabasid maatükke, looduslikke rohumaid kinnisvaraäriile. Peaks rajama juurde parke, haljasalasisid.
- Korralik infrastruktuur kõigis asulates, korralikud teed, vald ei tohiks kokku kasvada Tartu linnaga.
- Peaks olema kauplusi, mitte üksi Nõos vaid ka selle ümbruses Tõraveres, Meeril ja Lukel.
- Peaks olema rohkem noortele olemise ja ajaveetmise kohti ja üritusi, et oleks neil tegevust, ei jooks ega laaberdaks nii sama.
- Nõo vallas on praegu kõik nii kõrgel tasemel, et ei oska midagi muuta.
- Arenema koos aja ja eluga.
- Kool ja lasteaed korralikult korras.
- Kindlasti peaks olema selleks ajaks vähemalt üks korralik supelrand, spordihoone, tervisekeskus. Kruusa teed tolmuvad.
- Uus perearstikeskus koos tervisekeskusega (taastusravi võimalus, ujula). Valla teed tolmuvad. Koolimaja on lõpuks renoveeritud ja valgustus
- Inimesed on rohkem eluga rahul.

Millega oleksite ise nõus Nõo valla arengule kaasa aitama?

- Konstruktivse kriitikaga.

- Olen vaid korralik maksumaksja.
- Et korstnast tõuseks suitsu ja tulijat ootaks tuli koduaknas – rohkemaks pole enam jõudu.
- Korrastustöödega. Olen seda juba pidevalt teinud. Puhkealade rajamisel.
- Kindlasti olen nõus töötama puhke- ja spordialade ja rajatistega, niisamuti looduskeskkonna säilitamisel.
- Aitaks jõuga.
- Olen nii vana, et ei suuda muuga, kui sõnaga.
- Hoian oma kasutuses oleva maaala ja ehitised korras. Suhtun säästvalt loodusesse ja keskkonda. Abistan ikka, kui kutsutakse ja kui vaja.
- Elan ja töötan Nõo vallas, nii ka mu abikaasa.
- Alati nõus nõuga ja jõuga võimaluse korral tehniliselt kaasalööma.
- Heakorraga
- Tervisekeskuse väljakujundamisel
- Kõigega mida oskan.

Võib-olla on Teil mõni huvitav idee või ettepanek?

- Näiteks eksponeerida huvitavaid aedu (näit. Sulev Savisaar)
- Hea kui Nõos oleks mõni turismitalu, kus saaks koolikokkutulekuid korraldada.
- Leida endise Meeri kooli hoonetele rakendus. Kord nädalas (reedel?) viia Meeri-Keeri inimesi (pole kauplust) kaubareisile Nõkku, Elvasse või Tartusse (Lõunakeskus).
- On, aga need vajavad pikemat mõtlemist ja rohkem paberit.
- Meeri kool seisab juba aastaid. Miks ei tehta siia midagi. Suured hooned lagunevad. Siia võiks ju väga hästi teha kaupluse. Ka juuksur on väga vajalik.
- Võiks rohkem toetada noori muusikuid ostes trumme, kitarre, et ei peaks laenama teiste bändiliikmete käest.
- Ei oska öelda, isegi praegu on kõik rahuldav. Kui nii edasi läheb võib rahul olla.
- Laps on väärtus, lasteaeda ja kooli võiks vald rohkem investeerida.
- Nõos võiks olla “teenindusmaja”, kus ühes tiivas oleks perearst + hambaarst + apteek, teises tervisekeskus, taastusravi ja ujula, kolmandas juuksur, keemiline puhastus, pesumaja, jalatsiremont, neljandas side, post, keskel kohvik, söökla.

3.3. Mina arvan nii (1 klass):

ILUSAD KOHAD KOGU VALLAS/ KÜLAS/ ALEVIKUS, KUS ELAN

Nõo kool, uus mänguväljak, Nõo park, Meeri park, Nõgiaru park ja pallikas, kodu ja park, Luke park, Nõo kool, Kiigepark, Kolga mets, allikas Voikal, surnuaed

KOLEDAD KOHAD KOGU VALLAS/ KÜLAS/ ALEVIKUS, KUS ELAN

Voika oja – palju prügi selle ääres, prügimägi Kivi tn juures, prügi metsa all, Nõgiaru kontor ja laudad, last ahistav maja (must maja Nõos), Luke sigala ja bussijaam, raudtee äär Tõraveres, Nõo bussijaam, katkised majad Lukel, prügi: I metsatukk Luke poole; surnuaia taga aiamaa mets; Lukest Pangodisse minnes mets

KOHAD, KUS SÕPRADEGA KOOS LAHE OLLA KOGU VALLAS/ KÜLAS/ ALEVIKUS, KUS ELAN

Vanal ja uuel liukal (liumäel) Nõos, Nõgiaru pargis ja pallikal, toas, kodus, Luke palliplatsil, vallamaja pargis ja mänguväljakul, Voika oja ääres Voikal

KOHAD ÕUES, KUS SAAB VAIKUSES JA RAHUS OLLA KOGU VALLAS/ KÜLAS/ ALEVIKUS, KUS ELAN

Vallamaja park, Vissi külas vanaema juures, hoovis, Vapramäel, Kolga metsas, Luke mõisapargis, Voika metsas, kooli pargis, kodus

TORDATE INIMESTE KOHAD KOGU VALLAS/ KÜLAS/ ALEVIKUS, KUS ELAN

Voika 4, Kivi 2, Voika 6, Haraldi pood, Vapramäe mets, kodu, raamatukogu Lukel ja Nõos

HALBADE INIMESTE KOHAD KOGU VALLAS/ KÜLAS/ ALEVIKUS, KUS ELAN

Nõo bussijaam, naaber, last ahistav maja (must maja Nõos), vangla, Haraldi poe ees, Nõgiaru poe ees, prügimägi, Tõravere bussijaam, Oja tn sild

ASJAD, MIS MULLE MEELDIVAD VÄGA (NT. MAJAD, LOODUS, LÖHNAD JNE)

Loodus, kodu, lilled, puud, põõsad, Kolga mets, Luke mõisa- ja kodupark, Luke jõusaal ja juustutehas, soe ilm

ASJAD, MIS MULLE EI MEELDI ÜLDSE

Tuhahunnikud koolimaja pargis, Kuti hoov (Voika 4st üle tee), halvad inimesed Nõgiarus, prügi, nõgesed, katkised majad, rämpsune kasepark, joodikud Haraldi poe ees, prügi maas, prügikastide põhjade lahti tegemine, soditud seinad ja haisev wc bussijaamas, pime ja kole

ASJAD, KOHAD, MIDA VEEL POLE, AGA KINDLASTI PEAKSID OLEMA.

Jalgrattatee, ujumiskoht, onn, limusiin, lõbustuspark, kiirrongid, rattatee Tartusse, tsirkus, mänguväljak Kolgale, mänguväljak ja rattatee Lukele, savikujud, laululava, tantsuväljak, kino Lukele ja Nõkku, pood Lukele, riidepoode asulatesse

ASJAD, KOHAD, MIS MU VANEMATELE EI MEELDI, AGA MULLE MEELDIVAD

Luke raamatukogu, vanad laudad, sigalas, pori sees, katkised majad, lõkke ääres, kraavis

3.4. Mina arvan nii (8 klass):ILUSAD KOHAD KOGU VALLAS/ KÜLAS/ ALEVIKUS, KUS ELAN

Luke mõisapark; 8	Tõraveres: teleskoobid, tenniseväljak, rulluisurajad;
Nõo kiigepark; 5	pargid; 1
Nõo vallamaja ja selle ümbrus; 3	Nõo alevik; 1
Vapramägi; 3	Meeri tänav; 1
Kooli juures olev park; 3	Meeri tee; 1
Pargid 3	Metsa äärsed veekogud
Kabelimägi; 2	Tõravere; 1
Viinamärdi järv; 2	Nõgiaru park ja spordiväljak 1
Vitipalu matkarajad; 1	Hästi hoitud ja korras elumajad 1
Vapramäe matkarajad; 1	

KOLEDAD VÕI OHTLIKUD KOHAD KOGU VALLAS/ KÜLAS/ ALEVIKUS, KUS ELAN

Nõo bussijaam (soditud ja katkine, asfaldi augud); 10	Vallamaja juures olev pooleli maja; 1
Vanad ja katkised majad kogu vallas; 3	Alevikus suurte majade vahel – palju prügi; 1
Nõo kiigepark; 3	Raudtee kõrval; 1
Luke; 2	Nõo aleviku taga olev soo; 1
Meeri mõisa tuleks korrastada; 1	Kooli ümbrus; 1
Unipiha mõisapark, 1	Vallamaja vastas oleva tankla ümbrus ja sealne
Luke pargi lagunenud ehitis; 1	tööstusrajoon; 1
Kooli staadion võiks korralikum olla; 1	Auklikud teed; 1
Nõo Põhikool; 1	Poe ümbrused; 1

KOHAD, KUS SÕPRADEGA KOOS LAHE OLLA KOGU VALLAS/ KÜLAS/ALEVIKUS, KUS ELAN

Nõo kiigepark; 7	Luke jalgpalliplats – lahe mängida või niisama istuda;
Luke mõisapark; 5	1
Staadionid; 4	Kaarhall; 1
Kivilinnas olev staadion; 4	Liuväljakud (mänguplatsid); 1
Raudteejaam 3;	Internet 1
Mosina saun; 1	Lasteaed 1
Tõravere vesiveski; 1	Vapramäel 1
Meeri park; 1	Tänav 1
Nõo alevik; 1	Pargis 1

KOHAD ÕUES, KUS SAAB VAIKUSES JA RAHUS OLLA KOGU VALLAS/ KÜLAS/ ALEVIKUS, KUS ELAN

Enda koduaias; 5	Vana maantee, ehk praegune rattatee; 1
Parkides; 4	Meeri mets; 1
Luke park; 4	Järvede ääres; 1
Raudteejaam (olenevalt kellaajust); 2	Tõravere; 1
Vapramäel; 2	Luke keskusest veidi eemale jalutades; 1
Metsad 2	Voika; 1
Tõravere tiikide ääres; 1	Kiigepark 1
Kooli kõrval olev park; 1	Sportiväljak 1
Viinamärdi järve ääres; 1	

TOREDATE INIMESTE KOHAD KOGU VALLAS/KÜLAS/ALEVIKUS, KUS ELAN

Nõo kiigepark; 5	Luke mõisapark; 1
Kool ; 4	Luke raamatukogu; 1
Kivi tänav; 2	Luke üldse;
Staadionid; 2	Nõo alevik; 1
Kooli ümbrus; 1	Pea-aegu terve Nõo vald; 1
Kooli staadion; 1	Oma kodu; 1

Toredate inimesi on igal pool, nad tuleb lihtsalt üles otsida;

HALBADE INIMESTE KOHAD KOGU VALLAS/ KÜLAS/ ALEVIKUS, KUS ELAN

Luke; 6	Mõnikord kooli staadion; 1
Haraldi poe ees; 5	Kiigepark; 1
Poodide esised; 4	Kivi 1;1
Nõo bussijaam; 3	Suurte majade vahel; 1
A ja O poe ees; 2	

ASJAD, MIS MULLE VÄGA MEELDIVAD (nt. majad, loodus, lõhnad jne)

Luke mõisapark, selle loodus ja ümbrus; 3	Looduse lõhnad; 1
Oma kodu; 2	Luke jalgpalli- ja korvpalliplats; 1
Tõraveres Lehise puhkemaja; 1	Kaarhall; 1
Puhas loodus; 1	Nõo sportiväljak; 1
Plaan ehitada uus spordisaal; 1	Nõo kiigepark; 1
Vallamaja juures olev toomingas; 1	Mõned majad Nõogiarus; 1
Rongid – üleüldse võimalus rongidega sõita; 1	Nõogiaru sportiväljak; 1
Terve Nõo loodus; 1	

ASJAD, MIS MULLE ÜLDSE EI MEELDI

Nõo bussijaam (kuigi selle vastu on väga raske midagi teha, kuna ta sõna otseses mõttes soditakse kohe ära); 6

Luke; 3

Nõo Piimatööstus; 1

Eravaldused järvede ääres, kus ujuda ei lasta eriti; 1

See, et visatakse prahti maha igale poole; 1

Lagunenud krohviga korterelamud; 1

Veekogud on reostatud; 1

Heitgaasid; 1

Koledad majad; 1

Nõo oja Oja tänava juures; 1

See, et pole spordihalli veel; 1

Kodused tööd; 1

Haloo TV; 1

Et joodikus kogunevad igale poole; 1

Et Nõo vallas on tegelikult palju prahti; 1

Nõo aleviku liiklusteed vajavad parandust; 1

Prügimäed; 1

Nõo kiigepark 1

Praht Nõo ojas 1

ASJAD, KOHAD, MIDA VEEL POLE, AGA KINDLASTI PEAKSID OLEMA.

Suur spordihall igasugu ringide jms-ga, uus spordihoone; 7

Vaatetorn kusagil Nõo lähedal; 1

Suur veepark koos tervisekeskusega; 1

Vaba aja veetmise ja spordi keskus; 1

Korralikud teed; 1

Ujula; 1

Luke mõisapark võiks täielikult ilus ja valmis olla; 1

Viinamärdi torn; 1

Korralik jalgpalliväljak; 1

Skatepark; 1

Ilus rand; 1

Korralik kiik kiigepargis; 1

Nõgiaru spordiväljakule jalgpallivärv; 1

Koht, kus saaks rula, rulluisude ja trikirattaga sõita; 1

Mõni ujumiskoht; 1

Parem söögikoht; 1

Transpordi laenutus koht (rollerid, rattad); 1

ASJAD, KOHAD, MIS MU VANEMATELE EI MEELDI, AGA MULLE MEELDIVAD

Tõravere garaažid;

Spordiväljak;

3.5. Avalikult kasutatavate teede nimekiri

<i>Tee nr</i>	<i>Tee nimi</i>	<i>Tee liik</i>	<i>Kinnistu nimi</i>	<i>Kinnistu nr</i>
		K-kohalik tee		
		T-tänav		
	Nõo vald	AE-avalik eratee		
		AT-avalik tänav		
		AM-avalik metsatee		
		E-eratee		
		M-Metsatee		
1	2	3		
NR	NIMI	LIIK		
5280001	Illi-Laguja	AE	KOLLOMI	14337
5280001	Illi-Laguja	AM	RIIGIMETSAMAA	
5280001	Illi-Laguja	AE	LUHASOO	5079
5280001	Illi-Laguja	AE	LEESIKAMÄE	2490
5280001	Illi-Laguja	AE	TIGASE	1681
5280001	Illi-Laguja	AE	ALA-TIGASE	8127
5280001	Illi-Laguja	AE	TIGASE	1681
5280002	Verioja-Laguja	AE	LUTUSOO	8678
5280002	Verioja-Laguja	AE	TROLLA 1	5423
5280002	Verioja-Laguja	AE	NILBE	14788
5280002	Verioja-Laguja	AE	RÄSTA	7561
5280003	Kotka -Lepiku	AE	UUE-LEPIKU	2376
5280003	Kotka -Lepiku	AE	NILBE	14788
5280004	Vitipalu karjääri tee	AM	RIIGIMETSAMAA	
5280005	Vitipalu tee	AE	VAHETIGASE 1	6571
5280005	Vitipalu tee	AE	VAHETIGASE VESKI	
5280005	Vitipalu tee	AM	RIIGIMETSAMAA	
5280005	Vitipalu tee	AE	ÜLEVÄRAVA	1193
5280005	Vitipalu tee	AE	KETNERI 1	1005
5280006	Illi suvilate tee	AM	RIIGIMETSAMAA	
5280006	Illi suvilate tee	AE	VARI-MÕISA	27535
5280006	Illi suvilate tee	AE	KÄHRIMÄE	14529
5280006	Illi suvilate tee	AE	LUIGE	14905
5280008	Sassi-Kääni	AE	SASSIMÄE	21203
5280008	Sassi-Kääni	AE	RAJAMÄE	18690
5280008	Sassi-Kääni	AE	SASSIMÄE	21203
5280008	Sassi-Kääni	AE	SALU	29476
5280008	Sassi-Kääni	AE	KINGU	9160
5280008	Sassi-Kääni	AE	MARI	28166
5280011	Rundsu-Kääni	AE	LAANE 3	1905
5280011	Rundsu-Kääni	AE	LAANE 1	1877

Tee nr	Tee nimi	Tee liik	Kinnistu nimi	Kinnistu nr
5280011	Rundsu-Kääni	AE	LAANEMETSA	15101
5280011	Rundsu-Kääni	AE	LAANE 2	1758
5280011	Rundsu-Kääni	AE	LAANE 1	1877
5280011	Rundsu-Kääni	AE	LÄTTE	3158
5280011	Rundsu-Kääni	AE	METSANURGA	10959
5280013	Tamsa-Varesepalu	AE	TAMSA FARM	35156
5280013	Tamsa-Varesepalu	AE	SAARE	1904
5280013	Tamsa-Varesepalu	AE	LAURI	497
5280013	Tamsa-Varesepalu	AE	LAARI	6192
5280013	Tamsa-Varesepalu	AE	LAURI	497
5280013	Tamsa-Varesepalu	AE	PÜSSA	27166
5280014	Tamsa-III	AE	RAJA	7356
5280014	Tamsa-III	AE	TAMSA FARM	35156
5280014	Tamsa-III	AE	PÜVE	14056
5280014	Tamsa-III	AE	SEPA	9159
5280014	Tamsa-III	AE	PÄÄSULINNU	14792
5280020	Altmäe-Peedu	AE	MIKKO	2476
5280020	Altmäe-Peedu	AE	HERTA	4453
5280020	Altmäe-Peedu	AE	METSATÕNU	1188
5280020	Altmäe-Peedu	AE	METS-TIRIKE	5421
5280020	Altmäe-Peedu	AE	VANA-KIRILA	33692
5280020	Altmäe-Peedu	AE	KIRILA	2161
5280022	Kanalohu tee	AM	RIIGIMETSAMAA	
5280022	Kanalohu tee	AE	LOKUTAJA-ANDRESE	13315
5280023	Voika-Viilupi	AE	MÄEOTSA	4889
5280023	Voika-Viilupi	AE	RAUA	9065
5280023	Voika-Viilupi	AE	OJÄÄRE	3702
5280023	Voika-Viilupi	AM	RIIGIMETSAMAA	
5280027	Lombi tee	AE	LIIVAMÄE	18236
5280028	Mundi tee	AE	JAAGUPI-ILJA	13301
5280028	Mundi tee	AE	ANTI	13304
5280030	Luke-Aarike	AE	LOTTA	9892
5280030	Luke-Aarike	AE	MÜÜRSEPA	152
5280032	Luke-Suluküla	AE	PALLAVA	2452
5280033	Kahna -Orava	AE	KÄRISTE	10797
5280033	Kahna -Orava	AE	RUNDSU	1266
5280037	Kolga-Piirimäe	AE	KOLGA	4971
5280037	Kolga-Piirimäe	AE	KÕVIKU	1002
5280037	Kolga-Piirimäe	AE	AGALI	1970
5280037	Kolga-Piirimäe	AE	UUE-KOLGA	695
5280037	Kolga-Piirimäe	AE	KLINGI	15495
5280037	Kolga-Piirimäe	AE	MÄNNIKU	25485
5280039	Lao-Voika	AE	PÄRNAMÄE 1	2230

Tee nr	Tee nimi	Tee liik	Kinnistu nimi	Kinnistu nr
5280039	Lao-Voika	AE	LOMBI	144
5280039	Lao-Voika	AE	LOMBI II	335
5280039	Lao-Voika	AE	PARGI	2622
5280039	Lao-Voika	AE	MÄEOTSA	4889
5280040	Vastse-Nõo - Sügaoru	AE	KÄHRIMÄE	16038
5280040	Vastse-Nõo - Sügaoru	AE	PAJU	15631
5280040	Vastse-Nõo - Sügaoru	AE	KÄHRIMÄE	16038
5280040	Vastse-Nõo - Sügaoru	AE	METSALAIUSKI	27882
5280041	Krooni tee	AE	TOOMA 1	2518
5280041	Krooni tee	AE	KORBI	30111
5280041	Krooni tee	AE	IPPA-PÄRNA	15503
5280041	Krooni tee	AE	KROONI	
5280041	Krooni tee	AE	AAVA	28634
5280041	Krooni tee	AE	KROONI	
5280042	Järiste-Aiamaa	AE	KÕRTSI A 65	252
5280042	Järiste-Aiamaa	AE	VILLA	2931
5280042	Järiste-Aiamaa	AE	TOOMA 1	2518
5280043	Aiamaa-Unipiha	AE	TOOMA 1	2518
5280043	Aiamaa-Unipiha	AE	MATSJAAGO	14121
5280043	Aiamaa-Unipiha	AE	KOOLI	9835
5280043	Aiamaa-Unipiha	AE	NURMEPÖLLU	15013
5280043	Aiamaa-Unipiha	AE	SERESKI-LAARI	1275
5280044	Matu-Rebase	AE	MATTO	27469
5280044	Matu-Rebase	AE	VAHTRA	1876
5280044	Matu-Rebase	AE	REBASE	15187
5280045	Tõravere-Vapramäe	AM	RIIGIMETSAMAA	
5280046	Tepripalu-Tiksu	AE	TÕRAVERE VESIVESKI	6923
5280046	Tepripalu-Tiksu	AE	LIIVAAUGU	31058
5280046	Tepripalu-Tiksu	AE	TIMUSKI	14061
5280046	Tepripalu-Tiksu	AE	PÖLLU-TIMUSKI	21835
5280046	Tepripalu-Tiksu	AE	RAMA	15739
5280047	Pirnaku tee	AE	LOHU	14962
5280047	Pirnaku tee	AE	KÄÄNAKU	14963
5280047	Pirnaku tee	AE	VÄIKE-PIRNAKU	11111
5280047	Pirnaku tee	AE	MÄETARE	16373
5280049	Vissi-Mosina	AE	VISSI	9174
5280049	Vissi-Mosina	AE	KREEGI	26121
5280049	Vissi-Mosina	AE	VISSI	9174
5280049	Vissi-Mosina	AM	RIIGIMETSAMAA	
5280049	Vissi-Mosina	AE	UUE-VABADUSE	14528
5280051	Mosina vesiveski tee	AE	UUE-VABADUSE	14528
5280051	Mosina vesiveski tee	AE	KUTI	10430
5280051	Mosina vesiveski tee	AE	MOSINA	1273

Tee nr	Tee nimi	Tee liik	Kinnistu nimi	Kinnistu nr
5280051	Mosina vesiveski tee	AE	MÄEALUSE	14312
5280052	Tagametsa tee	AE	SIRGE	3684
5280052	Tagametsa tee	AE	SIRGE 2	7660
5280052	Tagametsa tee	AE	IRE-AIDAK 2	945
5280052	Tagametsa tee	AE	VAHEMETSА	2603
5280052	Tagametsa tee	AE	VAHEMETSА	8950
5280052	Tagametsa tee	AE	JÕE-OLLISE	7358
5280053	Meeri-Soone	AE	PALJAMÄE	17172
5280053	Meeri-Soone	AE	VAHE-LAASKA	3699
5280053	Meeri-Soone	AE	LAASKA MARGUS 1	22427
5280053	Meeri-Soone	AE	SOONE JÜRI	41
5280053	Meeri-Soone	AE	TASA	10094
5280053	Meeri-Soone	AE	SOONE JÜRI	41
5280054	Kruusamäe-Soone	AE	UUS-JOOSTI	16417
5280054	Kruusamäe-Soone	AE	TAMMIKU	15515
5280057	Meeri-Tabuli	AM	RIIGIMETSАMAА	
5280059	Unipiha ridaküla tee	AE	METSATUKA	9352
5280059	Unipiha ridaküla tee	AE	PURDE	5854
5280059	Unipiha ridaküla tee	AE	PEDAKU	5453
5280061	Meeri-Keeri	AM	RIIGIMETSАMAА	
5280062	Nõo-Metsküla	AE	NIGOLA	3694
5280062	Nõo-Metsküla	AE	METSKÜLA 1	3223
5280062	Nõo-Metsküla	AE	JOESTI	15248
5280063	Mariksoo-Metsküla	AE	METSKÜLA 1	3223
5280064	Järiste-Nõgiaru	AE	MASTI	24406
5280064	Järiste-Nõgiaru	AE	RÄSTA	403
5280064	Järiste-Nõgiaru	AE	TIGASE	1902
5280064	Järiste-Nõgiaru	AE	TÕRVASOO	250
5280066	Pakla tee	AE	TSORNA	2765
5280067	Solba-Külitse	AE	LAASKA	28778
5280067	Solba-Külitse	AE	LAASKA 2	3416
5280067	Solba-Külitse	AE	TINNIPÕLLU	14010
5280067	Solba-Külitse	AE	TINNI	10893
5280067	Solba-Külitse	AE	TINNIPÕLLU	14010
5280067	Solba-Külitse	AE	KIVIKAIVO	3703
5280067	Solba-Külitse	AE	KENGSI	15998
5280068	Nõgiaru-Keeri	AE	MÄGISTE	3155
5280068	Nõgiaru-Keeri	AM	RIIGIMETSАMAА	
5280069	Keeri-Pööri	AE	TOOMA	10519
5280069	Keeri-Pööri	AE	ALLA-1	3697
5280069	Keeri-Pööri	AE	TSORNA	2765
5280069	Keeri-Pööri	AE	LAARI	2685
5280069	Keeri-Pööri	AE	ÄRMA	8958

<i>Tee nr</i>	<i>Tee nimi</i>	<i>Tee liik</i>	<i>Kinnistu nimi</i>	<i>Kinnistu nr</i>
5280069	Keeri-Pööri	AE	VANA-PÖÖRI	14338
5280070	Kõrtsi-Pööri	AE	KOOLI	404
5280070	Kõrtsi-Pööri	AE	LAARI-2	5316
5280070	Kõrtsi-Pööri	AE	LAARI	2685
5280070	Kõrtsi-Pööri	AE	ILBU	35020
5280070	Kõrtsi-Pööri	AE	VANA-PÖÖRI	14338
5280071	Pruuli tee	AE	OJA	27087
5280071	Pruuli tee	AE	OJAKALDA	16034
5280071	Pruuli tee	AE	APLOKI	14901
5280071	Pruuli tee	AE	KIISA	4823
5280071	Pruuli tee	AE	KÜNKA	28336
5280072	Vapramäe jaama tee	AE	VAPRAMÄE JAAMA TEE 0.12- 0.20 KM	31242
5280072	Vapramäe jaama tee	AE	PIILU	11110
5280072	Vapramäe jaama tee	AE	ÖÖBIKU	27023
5280072	Vapramäe jaama tee	AE	MUHKLASE-LEESIKMÄE	15230
5280072	Vapramäe jaama tee	AE	RÄHNI	15950
5280072	Vapramäe jaama tee	AE	JAANI	16326
5280073	Viisjagu s/ü tee	AE	PIILU	11110
5280073	Viisjagu s/ü tee	AE	MUHKLASE-LEESIKMÄE	15230
5280075	Luke-Vanajärve	AE	SIMMI-ANTSUKESE	10277
5280075	Luke-Vanajärve	AE	ANSOKESE	1547
5280075	Luke-Vanajärve	AE	VANAJÄRVE	14375
5280075	Luke-Vanajärve	AE	JAANIKESE	10516
5280076	Sereski-Pärdi	AE	SERESKI-LAARI	1275
5280076	Sereski-Pärdi	AE	ANDRESE-ANTSU	10967
5280076	Sereski-Pärdi	AE	MATSJAAGU	10886
5280076	Sereski-Pärdi	AE	TEPPO	1757
5280076	Sereski-Pärdi	AE	SERESKI-JÄRVE	11700
5280076	Sereski-Pärdi	AE	KARUJÄRVE	2160
5280076	Sereski-Pärdi	AE	PÄRDI	10031
5280101	Sügaoru 2 tänava	AT	ROHTLA	151
5280103	Lao	AT	MÄNNIKU	1587
5280105	Voika 1	AT	MÄNNIKU	1587
5280120	Veski	AT	VESKI 1	1194
5280120	Veski	AT	VANA-KRUUSA	10292
5280180	Observatooriumi 1	AT	TARTU OBSERVATOORIUM	
5280147	Voika 4	AT	VOIKA TN 4	13277-13300
5280148	Voika 6	AT	VOIKA TN 6	13802-13825
5280180	Observatooriumi 1	AT	OBSERVATOORIUMI 6-2	22145
5280180	Observatooriumi 1	AT	OBSERVATOORIUMI 6-1	9312
5280180	Observatooriumi 1	AT	OBSERVATOORIUMI TN 7	15438-15443
5280180	Observatooriumi 1	AT	OBSERVATOORIUMI TN 8	15445-15450

Tee nr	Tee nimi	Tee liik	Kinnistu nimi	Kinnistu nr
5280181	Observatooriumi 2	AT	KULDSEPA	5446
5280181	Observatooriumi 2	AT	IRE-AIDAK 1	944
5280183	Sügaoru 4 tänava	AT	TAGA-ROHTLA (ROHTLA)	33043
5280216	Keeri-Lillemäe	AE	KEERI	7352
5280216	Keeri-Lillemäe	AE	KALDA	251
5280216	Keeri-Lillemäe	AE	KÕRTSI-ALLIKU	5516
5280216	Keeri-Lillemäe	AE	LILLEMÄE	3449
5280269	Männi tee	AE	SIRELI	3986
5280269	Männi tee	AE	KIRSI	3985
5280269	Männi tee	AE	KASTANI	7932
5280275	Raudteemaja tee	AE	LALLI	24127
5280285	Väike-Pärna tee	AE	KORBI	30111
5280285	Väike-Pärna tee	AE	KUIVALESKI	1756
5280335	Kingo tee	AE	KITSE	7931
5280335	Kingo tee	AE	KINGO	14916
5280335	Kingo tee	AE	LESTA	32598
5280335	Kingo tee	AE	JOOSEPI	3763
5280363	Elvi tee	AE	RAUA	9065
5280412	Haavistiku tee	AE	SEPA	9159
5280412	Haavistiku tee	AE	VÄIKE-HAAVISTIKU	17330
5280412	Haavistiku tee	AE	PEETRI	13597
5280412	Haavistiku tee	AE	ROOVÄLJA	11685
5280416	Mäeotsa	AE	PIHLIKE	24073
5280416	Mäeotsa	AE	RINNE	8048
5280416	Mäeotsa	AE	UUE-KUUSE	14917
5280416	Mäeotsa	AE	VÄÄNI	8359
5280416	Mäeotsa	AE	VAHTRA	23145

4. Kaardid

Põhikaart

Keskkonnatingimused

Tehnovõrgud

Väljavõte Nõo alevikust

Väljavõte Tõravere alevikust

Väljavõte Luke külast

Väljavõte Nõgiaru külast